

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ENERGETICI**

Član 1

U Zakonu o energetici („Službeni list CG“, br. 5/16 i 51/17), u članu 6 stav 1 poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5a) **bilateralno tržište električne energije** je tržište na kojem se kupovina i prodaja električne energije obavlja bez posrednika, zaključivanjem bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije između dva učesnika na tržištu;”.

U tački 17 poslije riječi “izvora” dodaju se riječi: “ili visokoefikasne kogeneracije”.

Poslije tačke 25 dodaje se nova tačka koja glasi:

„25a) **infrastruktura za priključenje** je skup vodova, opreme i uređaja između postojećeg prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa i mjesta priključenja;”.

Poslije tačke 37 dodaje se nova tačka koja glasi:

„37a) **mjesto priključenja** je mjesto povezivanja prenosnog i distributivnog sistema, kao i mjesto povezivanja unutrašnje instalacije objekta krajnjeg kupca, odnosno proizvođača sa prenosnim ili distributivnim sistemom električne energije ili gasa;”.

Poslije tačke 40 dodaje se nova tačka koja glasi:

„40a) **nestandardne usluge** su usluge koje može da pruži operator sistema, a čije plaćanje nije obuhvaćeno naknadama za korišćenje sistema i naknadama za priključenje;”.

Poslije tačke 55 dodaje se nova tačka koja glasi:

„55a) **pristup sistemu** je pravo korišćenja sistema od strane korisnika sistema, koje ne uključuje priključenje na prenosni ili distributivni sistem;”.

Poslije tačke 60 dodaje se nova tačka koja glasi:

„60a) **projekat od uzajamnog interesa** je projekat koji povezuje Crnu Goru sa jednom ili više ugovornih strana Energetske zajednice i/ili jednom ili više država članica Evropske unije i u njihovom je uzajamnom interesu, a koji se sprovodi na dobrovoljnoj osnovi i ne nalazi se na listi projekata od interesa za Energetsku zajednicu;”.

Poslije tačke 80 dodaje se nova tačka koja glasi:

„80a) **unutrašnje instalacije** su instalacije, vodovi, postrojenja i oprema koji se nalaze prije mjesta priključenja i u svojini su krajnjeg kupca, odnosno proizvođača;”.

Član 2

Član 7 mijenja se i glasi:

„Opšte smjernice energetske politike

Član 7

- (1) Dugoročni ciljevi, ekonomski i institucionalno-organizacioni okvir energetske razvoja utvrđuju se opštim smjernicama energetske politike.
- (2) Smjernice iz stava 1 ovog člana donosi Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).
- (3) Smjernice iz stava 1 ovog člana, bliže se razrađuju i sprovode nacionalnim energetske i klimatskim planom Crne Gore (u daljem tekstu: Nacionalni energetske i klimatske plan), akcionim planom razvoja i korišćenja daljinskog grijanja i/ili hlađenja i visokoefikasne kogeneracije, lokalnim energetske planovima i energetske bilansom.
- (4) Planovi iz stava 3 ovog člana objavljuju se na internet stranici organa državne uprave nadležnog za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo).“

Član 3

U članu 8 stav 1 tačka 8 mijenja se i glasi:

“ 8) održavanja stabilnih uslova poslovanja i podsticanja javnog, privatnog i javno-privatnog ulaganja i poslovanja u oblasti energetike;“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„ (3) Radi ostvarivanja ciljeva iz stava 1 ovog člana, maksimalni dozvoljeni rast vrijednosti osnovnih sredstava iz člana 60 stav 1 ovog zakona, po osnovu investicija i programa otkupa, za period planiranja razvoja sistema, za operatora prenosnog sistema utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija, a za operatora distributivnog sistema organ državne uprave nadležan za poslove energetike, najkasnije do kraja godine koja prethodi godini podnošenja zahtjeva iz člana 59 stav 1 ovog zakona.“

Član 4

Poslije člana 8 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Nacionalni energetske i klimatske plan

Član 8a

- (1) Nacionalni energetske i klimatske plan naročito sadrži:
 - 1) pregled trenutnog stanja u pogledu relevantnih politika i postupak donošenja plana;
 - 2) nacionalne ciljeve koji se odnose na sljedeće oblasti:
 - emisija gasova sa efektom staklene bašte;
 - korišćenje energije iz obnovljivih izvora;
 - energetske efikasnost;
 - energetske sigurnost;
 - unutrašenje energetske tržište i
 - istraživanje, inovacije i konkurentnost.
 - 3) pregled planiranih politika i mjera koje se odnose na ostvarivanje ciljeva iz tačke 2 ovog stava i pregled finansijskih sredstava potrebnih za njihovo ostvarivanje;
 - 4) opis trenutnog stanja za oblasti iz tačke 2 ovog stava i projekcije ostvarivanja ciljeva iz tačke 2 ovog stava sprovođenjem postojećih politika i mjera;

- 5) procjenu efekata planiranih politika i mjera za ostvarivanje ciljeva iz tačke 2 ovog stava.
- (2) Plan iz stava 1 ovog člana priprema Ministarstvo u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za zaštitu životne sredine i klimatske promjene i dostavlja organu državne uprave nadležnom za kontrolu državne pomoći, radi davanja mišljenja.
- (3) Plan iz stava 2 ovog člana donosi Vlada, na period do deset godina.
- (4) Ažuriranje plana iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo vrši u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za zaštitu životne sredine nakon isteka četiri godine od dana njegovog donošenja.
- (5) Bliži sadržaj plana iz stava 1 ovog člana i smjernice za određivanje ciljeva iz stava 1 tačka 2 ovog člana utvrđuje se propisom Ministarstva.

Praćenje realizacije Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana

Član 8b

- (1) Sprovođenje Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana prati Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za zaštitu životne sredine i o realizaciji tog plana pripremaju izvještaj svake druge godine.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi.
- (3) Izvještaj iz stava 1 ovog člana naročito sadrži:
 - 1) informacije o ostvarenom napretku u ostvarivanju ciljeva iz člana 8a stav 1 tačka 2 ovog zakona, kao i finansijskim sredstvima utrošenim za realizaciju politika i mjera za njihovo ostvarivanje;
 - 2) informacije o sprovedenim javnim konsultacijama o klimi i energiji, u izvještajnom periodu;
 - 3) kvantifikaciju efekata politika i mjera iz Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana na kvalitet vazduha i emisije zagađivača vazduha.
- (4) Ministarstvo obavještava nadležni organ Zajednice o donošenju Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i dostavlja izvještaj iz stava 2 ovog člana, u roku od 45 dana od dana usvajanja izvještaja od strane Vlade..

Član 5

Čl. 9, 10 i 11 brišu se.

Član 6

U članu 12 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Jedinica lokalne samouprave dužna je da potrebe i način snabdijevanja energijom, mjere za efikasno korišćenje energije, kao i korišćenje obnovljivih izvora energije i kogeneracije, planira lokalnim energetskeg planom u skladu sa Nacionalnim energetskeg i klimatskeg planom i akcionim planom razvoja i korišćenja daljinskog grijanja i/ili hlađenja i visokoefikasne kogeneracije.“

Stav 3 mijenja se i glasi:

„(3) Lokalni energetskeg plan iz stava 1 ovog člana donosi se na period od deset godina.“

Član 7

Član 18 mijenja se i glasi:

„(1) Ostvarivanje obaveznog udjela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u skladu sa obavezama preuzetim potvrđenim međunarodnim ugovorom je od javnog interesa.

(2) Izvori i obim korišćenja energije iz obnovljivih izvora utvrđuju se Nacionalnim energetske i klimatskim planom u skladu sa Opštim smjernicama energetske politike i propisima kojima se uređuje energetska efikasnost i smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte.

(3) Ciljevi korišćenja obnovljivih izvora energije Nacionalnim energetske i klimatskim planom utvrđuju se na osnovu energetske potreba, ekonomskih mogućnosti i obaveza Crne Gore preuzetih potvrđenim međunarodnim ugovorom.

(4) Energetski sadržaj goriva i način obračuna ukupne potrošnje energije koja se koristi u saobraćaju, način izračunavanja količine električne energije koja se proizvodi u hidroelektranama i vjetroelektranama, način izračunavanja uticaja biogoriva, biotečnosti i sa njima uporedivih fosilnih goriva na emisiju gasova sa efektom staklene bašte, kao i način izračunavanja količine energije iz toplotnih pumpi, propisuje Ministarstvo.“

Član 8

Član 19 briše se.

Član 9

U članu 20 st. 4 i 7 riječi: „Strategijom razvoja energetike“ zamjenjuju se riječima: „Nacionalnim energetske i klimatskim planom“.

Član 10

Naziv poglavlja IV mijenja se i glasi:

„IV. REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI“.

Član 11

U članu 27 stav 1 poslije riječi „energetiku“ dodaju se riječi: „i regulisane komunalne djelatnosti“.

Član 12

U članu 28 stav 3 poslije riječi „energetiku“ dodaju se riječi: „i regulisane komunalne djelatnosti“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Agencija u međunarodnoj komunikaciji koristi naziv na engleskom jeziku koji glasi: Energy and Water Regulatory Agency of Montenegro i skraćeni naziv REGAGEN.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 13

U članu 39 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(2) Statut Agencije donosi Odbor Agencije.

(3) Statut Agencije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Član 14

Član 40 briše se.

Član 15

U članu 43 stav 1 tačka 1 alineja 2 poslije riječi „TPG“ dodaju se riječi: „koja su povezana na prenosni ili distributivni sistem“.

U uvodnoj rečenici stava 6 poslije riječi “propisuje” dodaju se riječi: “opšti i pojedinačni”.

Poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) naknada koju je operator sistema dužan da plati za svako ažuriranje plana razvoja, odnosno ažuriranje investicionog plana.“

U tački 4 poslije riječi “propisanog” dodaje se riječ “pojedinačnog”.

Član 16

U članu 44 stav 1 tačka 2 poslije riječi „TPG“ dodaju se riječi: „koja su povezana na prenosni ili distributivni sistem“.

Član 17

U članu 45 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

“2) naknade za priključenje sistema za skladištenje gasa koji su povezana na prenosni ili distributivni sistem na osnovu metodologije iz člana 44 stav 1 tačka 2 ovog zakona; “.

Poslije tačke 3 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„4) cijene pružanja nestandardnih usluga operatora distributivnog sistema;

5) cjenovnik za otkup infrastrukture za priključenje na distributivni sistem električne energije;

6) naknade za korišćenje registra garancija porijekla.“.

U stavu 2 tačka 1 poslije riječi „TPG“ dodaju se riječi: „koja su povezana na prenosni ili distributivni sistem“.

Član 18

U članu 48 stav 1 poslije tačke 23 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„24) vođenje poslovnih knjiga za regulatorne potrebe i primjenu regulatornog kontnog plana iz člana 43 stav 8 tačka 5 ovog zakona;

25) izvršavanje obaveza koje se odnose na garancije porijekla.“

U stavu 4 tačka 2 riječi: „ili snabdijevanja toplotnom energijom” brišu se.

Poslije stava 5 dodaju se dva nova stava koji glase:

„(6) Ako se praćenjem i analizom rada iz stava 1 tačka 19 ovog člana utvrdi da operator prenosnog sistema, osim zbog okolnosti na koje nije mogao uticati, nije realizovao projekat od zajedničkog interesa za Zajednicu ili projekat od uzajamnog interesa, u skladu sa planom iz člana 112 stav 1 tač. 27 i 28 ovog zakona, Agencija nalaže operatoru prenosnog sistema da realizuje taj projekat u roku koji ne može biti duži od tri godine.

(7) U slučaju iz stava 6 ovog člana, Agencija uzima u obzir vrijednost projekta prilikom utvrđivanja cijena za korišćenje prenosnog sistema električne energije u skladu sa metodologijom iz člana 43 stav 1 tačka 1 alineja 1 ovog zakona.“

Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 8 i 9.

Član 19

U članu 51 stav 1 mijenja se i glasi:

” (1) Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz naknada za izdavanje licenci, godišnjih naknada za korišćenje licenci, naknada za utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema, godišnjih naknada za korišćenje statusa zatvorenog distributivnog sistema, naknada za rješavanje sporova kao i drugih naknada, koje utvrđuje u skladu sa ovim zakonom. ”

Član 20

U članu 55 stav 1 tač. 2 i 3 brišu se.

U tač. 4 i 5 riječ „odobrava” zamjenjuje se riječju „utvrđuje“.

Dosadašnje tač. 4 do 7 postaju tač 2 do 5.

Član 21

U članu 56 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) na akt operatora prenosnog sistema iz člana 133 ovog zakona;“

Tač. 3 i 4 brišu se.

U tački 6 riječi: „o iznosu” brišu se.

Dosadašnje tač. 5, 6 i 7 postaju tač. 3, 4 i 5.

Član 22

Član 59 mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, operatora skladišta gasa, operatora postrojenja za TPG i operatora tržišta, podnosi se u skladu sa metodologijom iz člana 43 stav 1 ovog zakona, najkasnije četiri mjeseca prije isteka važenja odluke o utvrđivanju cijena.

(2) Operator prenosnog sistema, operator distributivnog sistema, operator skladišta gasa, operator postrojenja za TPG i operator tržišta dužni su da zahtjeve za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena ili naknada zasnuju na:

1) energetskim veličinama utvrđenim u skladu sa članom 16 ovog zakona;

2) poslovnim planovima za naredni regulatorni period i obrazloženim razlikama u odnosu na ostvarenje u prethodnom periodu.

(3) Operator prenosnog sistema i operator distributivnog sistema dužni su da vode poslovne knjige za regulatorne potrebe, u skladu sa regulatornim kontnim planom iz člana 43 stav 8 tačka 5 ovog zakona.

(4) Obavezne elemente poslovnih planova iz stava 2 tačka 2 ovog člana utvrđuje Agencija metodologijama i pravilima iz člana 43 ovog zakona.

(5) Agencija odlučuje po zahtjevu iz stava 1 ovog člana najkasnije u roku od tri mjeseca, od dana prijema zahtjeva.

(6) Regulatorno dozvoljeni prihod operatora prenosnog i operatora distributivnog sistema, operatora skladišta gasa i operatora TPG je ukupni godišnji prihod od regulisane energetske djelatnosti koji pokriva ukupne opravdane troškove poslovanja, uključujući i obaveze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, koji Agencija utvrđuje na osnovu analize zahtijevanih troškova poslovanja, amortizacije i povrata na sredstva, uz primjenu odgovarajuće

korekcije po osnovu odstupanja energetske i finansijske vrijednosti u odnosu na primijenjene u prethodnom periodu.

(7) Regulatorno dozvoljeni prihod operatora tržišta električne energije i gasa je ukupni godišnji prihod koji pokriva ukupne opravdane troškove poslovanja, nabavku osnovnih sredstava neophodnih za obavljanje energetske djelatnosti, odobrene od strane Agencije, kao i obaveze iz potvrđenih međunarodnih ugovora, koji Agencija utvrđuje na osnovu analize zahtijevanih troškova poslovanja, amortizacije, razumne dobiti i nabavke osnovnih sredstava, uz primjenu odgovarajuće korekcije po osnovu odstupanja energetske i finansijske vrijednosti u odnosu na primijenjene u prethodnom periodu.

(8) Korekcije iz st. 6 i 7 ovog člana utvrđuju se za poslednju godinu prethodnog regulatornog perioda i sve godine regulatornog perioda u kojem se podnosi zahtjev iz stava 1 ovog člana za koje postoje konačni podaci i primjenjuju se tokom regulatornog perioda za koji se utvrđuje regulatorno dozvoljeni prihod.

(9) U cijene i naknade po kojima korisnici sistema plaćaju električnu energiju, gas i usluge transponuje se regulatorno dozvoljeni prihod iz st. 6 i 7 ovog člana, umanjen za odgovarajuće ostale prihode od energetske djelatnosti i prihode ili dio prihoda od neenergetske djelatnosti u slučaju kada nije moguće izvršiti razdvajanje troškova koji su zajednički za pružanje tih djelatnosti, u skladu sa metodologijama iz člana 43 stav 1 ovog zakona.“

Član 23

Član 60 mijenja se i glasi:

„(1) U osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 59 stav 5 ovog zakona računavaju se vrijednost osnovnih sredstava, investicija i neto obrtnih sredstava (radni kapital), u skladu sa metodologijama iz člana 62 ovog zakona.

(2) Osnovna sredstva iz stava 1 ovog člana su sredstva koja se koriste za obavljanje djelatnosti prenosa ili distribucije električne energije i gasa, skladištenja gasa i postrojenja za TPG, osim sredstava nabavljenih putem kapitalnog doprinosa (poklon, donacija i druga bespovratna sredstva), a evidentirana su u poslovnim knjigama energetskog subjekta, koje se vode za regulatorne potrebe.

(3) Investicije iz stava 1 ovog člana su investicije sadržane u investicionim planovima iz člana 112 stav 1 tačka 28 i člana 116 stav 1 tačka 6, člana 142 stav 1 tačka 15, člana 145 stav 1 tačka 9 i člana 152 stav 1 tačka 7 ovog zakona, na koje je saglasnost dala Agencija, osim investicija koje se finansiraju iz kapitalnih doprinosa.

(4) Agencija može, po potrebi, angažovanjem nezavisne stručne institucije iz oblasti energetike, izvršiti reviziju planova dostavljenih u skladu sa članom 112 stav 1 tačka 27 i članom 116 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

(5) Metodologijama iz člana 43 stav 1 tačka 1 alineja 1 ovog zakona mogu se utvrditi ograničenja vrijednosti investicija iz stava 3 ovog člana koje se uključuju u regulatornu osnovu sredstava, a naročito:

1) iznos ukupnog povrata na sredstva po osnovu investicije, utvrđenog tokom perioda njene realizacije, uzimajući u obzir izvršene korekcije iz člana 59 stav 5 i člana 61 stav 2 ovog zakona, ne može biti veći od iznosa povrata koji bi se ostvario da se investicija završila u roku utvrđenom investicionim planom u kome je za tu investiciju Agencija prvi put dala saglasnost;

2) investicije koje su vezane za realizaciju projekata planiranih na osnovu obaveza koje proizilaze iz potvrđenih međunarodnih ugovora ili za realizaciju infrastrukturnog ili drugog objekta od značaja za razvoj države, a od čije se realizacije odustane, ne mogu se računati u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva, osim dijela investicije realizovane za potrebe funkcionisanja sistema;

3) ograničavanje investicija iz stava 1 ovog člana na projekte od zajedničkog interesa za Zajednicu i projekte od uzajamnog interesa.

(6) Neto obrtna sredstva (radni kapital) iz stava 1 ovog člana, čine novčana sredstva neophodna za nesmetano poslovanje energetskog subjekta i uslov su njegove tekuće likvidnosti, a utvrđuju se u iznosu do 1/12 opravdanih troškova koji su u funkciji obavljanja energetske djelatnosti utvrđenih u skladu sa metodologijom iz člana 43 stav 1 tačka 1 ovog zakona.“

Član 24

U članu 62 u uvodnoj rečenici stava 1 poslije riječi: “i gasa“ dodaju se zarez i riječi: “kao i metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje sistema za skladištenje gasa i postrojenja za TPG”.

Tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) podsticaje ekonomskoj efikasnosti i postizanju višeg nivoa opštih parametara kvaliteta snabdijevanja utvrđenih pravilima iz člana 43 stav 4 tačka 12 ovog zakona;“.

Poslije tačke 11a dodaje se nova tačka koja glasi:

„11b) način utvrđivanja vrijednosti osnovnih sredstava koja ulaze u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva;“.

U uvodnoj rečenici stava 2 poslije riječi: “električne energije” dodaju se riječi: “i gasa”.

Poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

”5a) način utvrđivanja iznosa sredstava potrebnih za nabavku osnovnih sredstava iz člana 59 stav 6 ovog zakona:”.

Član 25

U članu 65 stav 3 tačka 3 poslije riječi: “ugovoru sa” dodaju se riječi: “fizičkim licem sa položenim odgovarajućim stručnim ispitom ili”.

Član 26

U članu 73 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) Poslove rukovanja gasnim instalacijama kapaciteta do 30m³ na punionicama auto gasa može da obavlja lice koje ima najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i položen stručni ispit.“

Dosadašnji st. 5 do 7 postaju st. 6 do 8.

Član 27

U članu 74 stav 1 tačka 3 mijenja se i glasi:

„3) skladištenje nafte, derivata nafte i gasa za sopstvene potrebe;“.

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka:

„3a) upravljanje postrojenjem za gas za sopstvene potrebe;“.

Poslije tačke 7 dodaju se tri nove tačke koje glase:

„8) proizvodnja toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;

9) distribucija toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;

10) snabdijevanje toplotnom energijom za daljinsko grijanje i/ili hlađenje.“

Član 28

U članu 79 stav 2 mijenja se i glasi:

„Godišnji plan iz stava 1 ovog člana priprema Ministarstvo u skladu sa Nacionalnim energetske i klimatskim planom.“

Član 29

U članu 82 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) U slučaju da se putem izdavanja energetske dozvola ne mogu obezbijediti novi proizvodni kapaciteti ili kada preduzete mjere energetske efikasnosti nijesu dovoljne za obezbjeđivanje sigurnog i redovnog snabdijevanja energijom, odnosno kada se ne ostvaruje planirana dinamika izgradnje energetske objekata predviđena Nacionalnim energetske i klimatskim planom, izgradnja objekata za proizvodnju energije može se odobriti po sprovedenom postupku javnog nadmetanja.“

Član 30

U članu 91 stav 5 poslije riječi: „komercijalnih usluga“ dodaje se zarez i riječi: „osim za javnu uslugu iz člana 88 stav 1 tačka 3 ovog zakona“.

Član 31

U članu 93 poslije riječi: „operator tržišta električne energije i gasa“, dodaju se riječi: „berza električne energije“.

Član 32

Član 95 mijenja se i glasi:

”Udjeli izvora energije Član 95

(1) Energetski subjekti dužni su da preduzimaju mjere za povećanje udjela energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj proizvedenoj energiji.

(2) Udio energije proizvedene iz obnovljivih i drugih izvora snabdjevač dokazuje garancijama porijekla i na osnovu podataka utvrđenih proračunom u skladu sa propisom iz stava 5 ovog člana.

(3) Operator tržišta proračunava i objavljuje na svojoj internet stranici udjele obnovljivih i drugih izvora energije u proizvedenoj odnosno isporučenoj električnoj energiji krajnjim kupcima u Crnoj Gori u skladu sa propisom iz stava 5 ovog člana.

(4) Agencija vrši kontrolu proračuna iz st. 2 i 3 ovog člana.

(5) Način proračunavanja, prikazivanja i objavljivanja udjela svih vrsta izvora energije u proizvedenoj, odnosno isporučenoj električnoj energiji, kao i način kontrole proračuna propisuje Agencija.”

Član 33

Član 96 mijenja se i glasi:

“Proizvodnja električne energije za sopstvene potrebe Član 96

- (1) Krajnji kupac koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora ili visokoefikasne kogeneracije za sopstvene potrebe sa povremenom predajom viška proizvedene električne energije u distributivni sistem (u daljem tekstu: kupac - proizvođač), u postrojenju instalisane snage koja ne prelazi vrijednost priključne snage krajnjeg kupca ima pravo da proizvedenu električnu energiju troši za sopstvene potrebe, skladišti i prodaje višak proizvedene električne energije, individualno ili putem agregacije sa drugim kupcima.
- (2) Ako kupac-proizvođač proizvodi električnu energiju u skladu sa stavom 1 ovog člana, instalacije u kojima proizvodi ili skladišti električnu energiju smatraju se unutrašnjim instalacijama kupca-proizvođača.
- (3) Operator distributivnog sistema vrši mjerenje količina predate i preuzete električne energije od strane kupca - proizvođača na mjestu konekcije kupca - proizvođača i distributivnog sistema i procjenu ili mjerenje proizvedene električne energije na mjestu konekcije instalacija za proizvodnju električne energije i instalacija za potrošnju električne energije kupca – proizvođača.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da snabdjevaču i operatoru tržišta električne energije mjesečno dostavlja podatke o mjerenju na mjestu konekcije kupca-proizvođača distributivnog sistema, a na zahtjev Agencije, Ministarstva ili operatora tržišta električne energije i podatke o mjerenju ukupne proizvedene električne energije.
- (5) Snabdjevač koji vrši snabdijevanje kupca – proizvođača, dužan je da otkupljuje višak proizvedene električne energije po cijeni energije iz ugovora o snabdijevanju.
- (6) Osnovica za mjesečni obračun između snabdjevača i kupca – proizvođača je neto razlika zbira predate električne energije kupca - proizvođača na mjestu konekcije i rezultata iz stava 7 ovog člana i preuzete električne energije.
- (7) Ako je rezultat obračuna iz stava 6 ovog člana pozitivan snabdjevač taj iznos utvrđuje, obračunava i prenosi u naredni obračunski period, a obračun po svim stavkama računa izdatog u skladu sa ugovorom o snabdijevanju vrši kao da u obračunskom periodu nije bilo potrošnje.
- (8) Ako je rezultat obračuna iz stava 6 ovog člana negativan, snabdjevač taj iznos koristi kao osnovicu za obračun po svim stavkama računa izdatog u skladu sa ugovorom o snabdijevanju.
- (9) Završni obračun količina predate i preuzete električne energije snabdjevač vrši 1. aprila svake godine za prethodnih 12 mjeseci, a obračunati višak dužan je da plati kupcu-proizvođaču po cijeni energije iz ugovora o snabdijevanju, bez obračunavanja naknada utvrđenih ovim zakonom, u tarifi u kojoj je energija proizvedena.
- (10) Snabdjevač je dužan da obračunati višak energije iz stava 9 ovog člana plati kupcu-proizvođaču u roku od 30 dana od dana obračuna.
- (11) Kupac – proizvođač ima pravo da iznos iz stava 7 ovog člana, po cijeni iz ugovora o snabdijevanju, iskoristi za plaćanje fiksnog dijela računa iz st. 7 i 8 ovog člana.
- (12) Troškove balansiranja koje prouzrokuje kupac - proizvođač plaća snabdjevač iz stava 5 ovog člana.,,

Član 34

U članu 98 stav 3 riječi: „iz člana 18 stav 4 tačka 1 ovog zakona, prema izvještaju iz člana 19 stav 2“ zamjenjuju se riječima: „iz člana 8a stav 1 tačka 2 alineja 2 ovog zakona, prema izvještaju iz člana 8b stav 3 ovog zakona“.

Član 35

Član 99 mijenja se i glasi:

“(1) Garanciju porijekla izdaje operator tržišta na zahtjev proizvođača električne energije, za energiju proizvedenu u energetsom objektu koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju, čiji objekat je upisan u registar garancija porijekla iz člana 103 stav 1 ovog zakona i koji ispunjava druge uslove utvrđene u skladu sa ovim zakonom.

(2) Garancija porijekla se može izdati samo za električnu energiju proizvedenu nakon upisa objekta u registar iz člana 103 stav 1 ovog zakona.

(3) Garancija porijekla izdaje se za proizvedenu količinu električne energije izmjerene na mjestu priključenja energetske objekta koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju na elektroenergetski sistem, koja ne sadrži količinu električne energije za sopstvenu potrošnju i količinu električne energije nabavljene iz drugog izvora.

(4) Operator prenosnog ili distributivnog sistema na koji je priključen objekat koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju, dužan je da na zahtjev proizvođača električne energije izda potvrdu da je obezbijedio mjerenje količine električne energije u skladu sa stavom 2 ovog člana.

(5) Operator prenosnog ili distributivnog sistema na koji je priključen objekat za koji se izdaje garancija porijekla, dužan je da operatoru tržišta dostavi podatke o količini električne energije iz stava 3 ovog člana.

(6) Garancija porijekla se izdaje samo jednom za 1 MWh proizvedene električne energije iz stava 3 ovog člana.

(7) Upotreba garancije porijekla mora biti zasnovana na objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim kriterijumima.

(8) Garancija porijekla se ne smije izdati energetsom subjektu:

1) za električnu energiju proizvedenu u reverzibilnoj hidroelektrani, u dijelu u kojem je takva proizvodnja posljedica pumpnog rada hidroelektrane;

2) koji proizvodi toplotnu energiju za daljinsko grijanje i/ili hlađenje u postrojenju instalisane snage manje od 1 MW. “

Član 36

Član 100 mijenja se i glasi:

„Izdavanje, prenošenje, iskorišćenje i povlačenje garancije porijekla Član 100

(1) Zahtjev za izdavanje garancije porijekla iz člana 99 stav 1 ovog zakona može se podnijeti u roku od šest mjeseci od poslednjeg dana perioda proizvodnje električne energije za koju se zahtijeva izdavanje garancije porijekla, a najkasnije do 15. marta tekuće godine, za proizvodnju iz prethodne godine.

(2) Period proizvodnje električne energije za koju se izdaje garancija porijekla ne može biti duži od 12 mjeseci.

(3) Garancija porijekla prestaje da važi nakon njenog iskorišćenja, povlačenja ili istekom roka od 12 mjeseci, od posljednjeg dana perioda proizvodnje za koji je izdata.

(4) Garancija porijekla je prenosiva.

(5) Garancija porijekla može se prenositi nezavisno od proizvedene električne energije na koju se odnosi, pri čemu, kako bi se obezbijedilo da se ta energija samo jednom prikaže kupcu, nije dozvoljeno višestruko računanje i prikazivanje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora.

(6) Električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora, za koju je proizvođač pripadajuće garancije porijekla prodao odvojeno od te električne energije, ne smije se prikazati ili prodati krajnjem kupcu, kao električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora.

(7) Operator tržišta donosi pravila o garancijama porijekla u skladu sa propisom iz stava 10 ovog člana i pravilima evropskog udruženja organizacija koje izdaju garancije porijekla čiji član će biti taj operator, a kojima se naročito uređuje: način registracije korisnika registra garancija porijekla, sadržina i obrazac ugovora sa korisnicima registra garancije porijekla i druga pitanja koja su neophodna za izdavanje, prenošenje, iskorišćenje i povlačenje garancija porijekla.

(8) Pravila iz stava 7 ovog člana odobrava Agencija.

(9) Pravila iz stava 7 ovog člana, objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore“ i na internet stranici operatora tržišta na crnogorskom i engleskom jeziku.

(10) Bliži uslovi i način izdavanja, prenošenja, iskorišćenja i povlačenja garancije porijekla, kao i sadržaj i način dostavljanja podataka iz člana 99 stav 5 ovog zakona, bliži sadržaj garancije iz čl. 101 i 102 ovog zakona, podaci koji se navode u zahtjevu i dokumentacija potrebna za izdavanje garancije porijekla utvrđuju se propisom Vlade.“

Član 37

Član 103 mijenja se i glasi:

“ (1) Podaci o izdatim, prenijetim, iskorišćenim i povučenim garancijama porijekla upisuju se u registar garancija porijekla koji vodi operator tržišta.

(2) Sadržaj i način vođenja registra garancija porijekla, sadržaj zahtjeva i bliže uslove za upis u registar utvrđuje operator tržišta.

(3) Registracija objekata iz člana 99 stav 1 ovog zakona vrši se na period od pet godina, nakon čijeg isteka se na zahtjev korisnika registra vrši obnova registracije, a u skladu sa propisom iz stava 2 ovog člana.

(4) U registar iz stava 1 ovog člana upisuju se i podaci o dostavljenim stranim garancijama porijekla koje ispunjavaju uslove iz st. 5 i 6 ovog člana.

(5) Strane garancije porijekla važe i u Crnoj Gori, pod uslovom uzajamnosti u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom.

(6) Strane garancije porijekla važe u Crnoj Gori, ako se razmjenjuju u okviru evropskog udruženja organizacija koje izdaju garancije porijekla, čiji član je operator tržišta, u skladu sa pravilima tog udruženja.

(7) Za korišćenje registra garancija porijekla, korisnici registra dužni su da plaćaju naknadu u visini utvrđenoj aktom koji donosi operator tržišta, a koji odobrava Agencija.

(8) Ako operator tržišta ne prizna stranu garanciju porijekla zbog sumnje u njenu tačnost, pouzdanost i istinitost, o tome obavještava nadležni organ Zajednice, kao i o razlozima za odbijanje.“

Član 38

Član 107 mijenja se i glasi:

„(1) Povlašćeni proizvođač ima pravo na podsticajne mjere koje važe u trenutku podnošenja zahtjeva za sticanje privremenog statusa povlašćenog proizvođača, u skladu sa članom 104 stav 7 ovog zakona, odnosno ako nije stekao privremeni status, na podsticajne mjere koje važe u trenutku podnošenja zahtjeva za sticanje statusa povlašćenog proizvođača električne energije iz člana 23 ovog zakona.

(2) Povlašćeni proizvođač ima pravo prvenstva pri preuzimanju ukupno proizvedene električne energije u prenosni ili distributivni sistem, osim ako je ugrožena sigurnost rada sistema.

(3) Ako operator prenosnog ili distributivnog sistema, zbog sigurnosti rada sistema ne može dati prednost povlašćenom proizvođaču, dužan je da o tome obavijesti Agenciju i odredi korektivne mjere za sprečavanje daljih uskraćivanja pristupa sistemu.

(4) Plaćanje povlašćenom proizvođaču za proizvedenu energiju po podsticajnim cijenama vrši se za količinu električne energije izmjerene na mjestu priključenja proizvodnog objekta na sistem.

(5) Ako više proizvodnih objekata predaju električnu energiju u sistem na zajedničkom mjestu predaje, operator sistema udio tehničkih gubitaka u priključnom vodu za svaki pojedinačni proizvodni objekat izračunava kao razliku: količina električne energije izmjerene na izlazu generatora ili visokonaponskoj strani transformatora bloka u elektrani, bez količina električne energije za sopstvenu potrošnju nabavljenih iz drugog izvora i količine električne energije izmjerene na zajedničkom mjestu predaje u sistem.

(6) Pod blokom u elektrani u smislu stava 5 ovog člana smatra se generator sa povezanim transformatorom.

(7) Povlašćeni proizvođači su članovi posebne balansne grupe, koju osniva proizvođač koji prvi dobije status povlašćenog proizvođača, a troškove balansiranja koje povlašćeni proizvođači prouzrokuju, pokriva operator tržišta.

(8) Troškovi iz stava 7 ovog člana, dio su naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije iz člana 24 stav 1 ovog zakona.“

Član 39

U članu 112 stav 1 tačka 27 mijenja se i glasi:

„27) polazeći od stanja i stepena iskorišćenosti sistema, utvrdi desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema i dostavi Agenciji na saglasnost najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda, usklađen sa:

- Nacionalnim energetske i klimatskim planom, uzimajući u obzir projekte izgradnje objekata za proizvodnju električne energije, a naročito projekte korišćenja energije iz obnovljivih izvora,
- planom razvoja susjednih prenosnih sistema, uzimajući u obzir projekte od zajedničkog interesa za Zajednicu,
- potrebama razvoja distributivnog sistema“.

U tački 28 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„28) prema potrebama korisnika sistema u skladu sa prostorno-planskim dokumentima utvrdi investicioni plan za period koji odgovara dužini regulatornog perioda i dostavi Agenciji na davanje saglasnosti zajedno sa planom iz tačke 27 ovog stava, koji sadrži:“.

U stavu 6 riječi: „plana iz stava 1 tačka 28 ovog člana“ zamjenjuju se riječima: „planova iz stava 1 tač. 27 i 28 ovog člana“.

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„(7) Ako se plan iz stava 1 tač. 27 i 28 ovog člana ažurira u toku regulatornog perioda, operator prenosnog sistema dostavlja Agenciji ažurirani plan na davanje saglasnosti u skladu sa pravilima iz člana 43 stav 4 tačka 13 ovog zakona, najkasnije do 1. septembra godine koja prethodi prvoj godini perioda na koji se ažuriranje odnosi.“

Član 40

U članu 114 stav 2 tačka 15 mijenja se i glasi:

„15) način i postupak priključenja korisnika na prenosni sistem koji uključuje nediskriminatorne postupke za priključenje na sistem za različite vrste korisnika;“.

Član 41

U članu 116 stav 1 tačka 5 mijenja se i glasi:

„5) polazeći od stanja i stepena iskorišćenosti sistema, utvrdi desetogodišnji plan razvoja distributivnog sistema i dostavi Agenciji na saglasnost najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda, usklađen sa:

- Nacionalnim energetske i klimatskim planom, uzimajući u obzir projekte budućih elektrana i projekte korišćenja energije iz obnovljivih izvora,
- planom razvoja prenosnog sistema,
- lokalnim energetske planovima iz člana 12 stav 2 ovog zakona;”.

U tački 6 uvodna rečenica mijenja se i glasi:

„6) utvrdi investicioni plan za period koji odgovara dužini regulatornog perioda i dostavi Agenciji na davanje saglasnosti zajedno sa planom iz tačke 5 ovog stava, koji sadrži:“.

U tački 9 alineja 1 briše se.

Poslije tačke 17 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

- „17a) utvrdi cijene za pružanje nestandardnih usluga;
- 17b) utvrdi cjenovnik za otkup infrastrukture za priključenje;”.

U stavu 5 riječi: „plana iz stava 1 tačka 6 ovog člana“ zamjenjuju se riječima: „planova iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana“.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„(6) Ako se plan iz stava 1 tač. 5 i 6 ovog člana ažurira u toku regulatornog perioda, operator distributivnog sistema dostavlja Agenciji ažurirani plan na davanje saglasnosti po proceduri propisanoj pravilima iz člana 43 stav 4 tačka 13 ovog zakona, najkasnije do 1. septembra godine koja prethodi prvoj godini perioda na koji se ažuriranje odnosi.“

Član 42

U članu 122 stav 2 tačka 11 mijenja se i glasi:

„11) način i postupak priključenja korisnika na distributivni sistem koji uključuje nediskriminatorne postupke za priključenje na sistem za različite vrste korisnika;“.

Poslije tačke 12 dodaje se nova tačka koja glasi:

„13) nestandardne usluge.“

Član 43

U članu 124 stav 1 riječi: „na osnovu ugovora,“ zamjenjuju se riječima: „i to na: bilateralnom tržištu električne energije,“.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Organizovano tržište električne energije obuhvata:

- 1) balansno tržište električne energije, kojim upravlja operator prenosnog sistema,
- 2) berzansko tržište električne energije kojim upravlja pravno lice koje je osnovano u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizovanje privrednih društava (u daljem tekstu: berza).“

U stavu 2 poslije tačke 8 dodaju se tri nove tačke koje glase:

”9) berza, kao lice koje pruža uslugu uparivanja ponude i potražnje električne energije i ne posjeduje svoje primopredajno mjesto;

10) operator zatvorenog distributivnog sistema, kao lice koje kupuje električnu energiju za pokrivanje gubitaka zatvorenog distributivnog sistema, svojih potreba i snabdjevanje krajnjih kupaca u zatvorenom distributivnom sistemu, i posjeduje svoje primopredajno mjesto;

11) drugi subjekat, privremeno priključen na prenosni ili distributivni sistem za potrebe funkcionalnog ispitivanja, u periodu trajanja funkcionalnog ispitivanja.”

U stavu 3 na kraju rečenice tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „osim na berzansko tržište električne energije„.

Poslije stava 5 dodaju se tri nova stava koji glase:

”(6) Učesnici na tržištu električne energije iz stava 2 tač. 1 do 7 i tačke 10 ovog člana dužni su da operatoru tržišta plaćaju naknadu za rad iz člana 58 stav 2 tačka 5 ovog zakona, koju utvrđuje Agencija u skladu sa zakonom.

(7) Naknada iz stava 6 ovog člana, plaća se u skladu sa tržišnim pravilima na osnovu ugovora, koji je učesnik na tržištu dužan da zaključi sa operatorom tržišta u roku od 15 dana, od dana dostavljana i na osnovu ispostavljenog računa.

(8) Račun iz stava 7 ovog člana, je izvršna isprava u izvršnom postupku. ”

Član 44

U članu 125 poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„(8) Operatori sistema ne mogu svoju balansnu odgovornost prenijeti na druge balansno odgovorne subjekte.“

Član 45

U članu 126 stav 2 mijenja se i glasi:

“(2) Operatori sistema dužni su da operatoru tržišta dostavljaju podatke neophodne za količinski obračun odstupanja u rokovima definisanim tržišnim pravilima.“

Član 46

U članu 127 stav 5 briše se.

Član 47

U članu 128 stav 1 poslije riječi „balansnim“ dodaju se riječi: „i berzanskim“.

Član 48

U članu 129 stav 1 tačka 1 na kraju rečenice tačka zarez zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: „osim berzanskim tržištem električne energije„.

U tački 5 riječi: „i njihovim međusobnim obavezama“ brišu se.

U tački 10 poslije riječi: „povlašćenih proizvođača“ dodaju se riječi: „ili prodaje tu energiju i energiju iz tačke 16 ovog stava i pripadajuće garancije porijekla na berzanskom tržištu električne energije, u skladu sa propisom iz člana 23 stav 6 ovog zakona“.

Poslije tačke 15 dodaje se nova tačka koja glasi:

„16) zaključuje ugovore o otkupu električne energije po tržišnoj cijeni sa budućim proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora, uz prethodnu saglasnost Vlade.“

U stavu 2 riječi: „tačka 9“ zamjenjuju se riječima: „tačka 10“.

Stav 7 mijenja se i glasi:

„(7) Operator tržišta može zahtijevati da učesnik na tržištu električne energije dostavi bankarsku garanciju naplativu na prvi poziv bez prava prigovora ili drugo sredstvo obezbjeđenja plaćanja naknade za rad operatora tržišta, u slučajevima i pod uslovima propisanim tržišnim pravilima.“

Poslije stava 8 dodaju se tri nova stava koji glase:

“(9) Sredstva iz stava 1 tač. 12, 13 i 14 ovog člana i člana 126 stav 3 ovog zakona, ne smatraju se prihodom operatora tržišta.

(10) Operator tržišta dužan je da, na zahtjev, Ministarstvu dostavi podatke vezane za tržište električne energije.

(11) Podatke iz stava 1 ovog člana, učesnici na tržištu električne energije dužni su da dostavljaju operatoru tržišta u roku od sedam dana od dana dostavljanja zahtjeva.“

Član 49

Poslije člana 129 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Isključenje učesnika sa tržišta električne energije

Član 129a

(1) Učesnik na tržištu električne energije isključuje se sa tržišta električne energije:

- na lični zahtjev;
- u slučaju mirovanja ili oduzimanja licence u skladu sa čl. 75 i 76 ovog zakona;
- u slučaju raskida ugovora sa operatorom tržišta.

(2) Učesnik na tržištu električne energije može biti privremeno isključen sa tržišta električne energije u slučaju neizvršavanja obaveza iz ugovora zaključenim sa operatorom tržišta, pod uslovima i u roku utvrđenom tržišnim pravilima.

(3) Odluku o isključenju iz stava 1 ovog člana donosi operator tržišta.

(4) Izuzetno, u slučaju mirovanja ili oduzimanja licence iz stava 1 alineja 2 ovog člana, isključenja učesnika sa tržišta električne energije vrši se na rok utvrđen odlukom Agencije, kojom je energetska subjektu oduzeta licenca.

(5) Žalba na odluku o isključenju sa tržišta električne energije zbog mirovanja ili oduzimanja licence u smislu stava 3 ovog člana, ne odlaže izvršenje.

(6) Učesnik na tržištu iz stava 2 ovog člana, može pokrenuti postupak za ponovni prijem na tržište električne energije po proteku roka od šest mjeseci od dana njegovog isključenja, pod uslovima propisanim tržišnim pravilima.

Berzansko tržište električne energije

Član 129b

(1) Berza pruža usluge uparivanja ponude i potražnje na berzanskom tržištu električne energije, u skladu sa pravilima koje donosi.

(2) Pravilima iz stava 1 ovog člana utvrđuju se postupci, principi i standardi za organizovanje i funkcionisanje berzanskog tržišta električne energije, principi i pravila

finansijskog poravanja, način objavljivanja podataka potrebnih za funkcionisanje tržišta i druga pitanja neophodna za njegovo funkcionisanje.

- (3) O prijemu učesnika na berzansko tržište električne energije odlučuje berza.
- (4) Berza je dužna da usluge iz stava 1 ovog člana pruža na nepristrasan, nediskriminatoran i transparentan način, i da obezbijedi njihovu dostupnost svim učesnicima na berzi koji zadovoljavaju uslove za učešće na organizovanom tržištu.
- (5) Berza ima status ugovorne strane u ugovorima o kupovini, odnosno prodaji električne energije na berzanskom tržištu električne energije.
- (6) Učesnici na berzanskom tržištu električne energije su balansno odgovorni.
- (7) Pravila iz stava 2 ovog člana berza objavljuje na svojoj internet stranici.“

Član 50

U članu 130 stav 2 tačka 6 briše se.
U tački 7 riječi: „obavljanje i“ briše se.
Dosadašnje tač. 7 do 12 postaju tač. 6 do 11.

Član 51

U članu 134 st. 2 do 5 brišu se.

Član 52

U članu 135 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

“(5) Organ državne uprave iz stava 3 ovog člana ne smije predlagati članove organa upravljanja energetskih subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje i/ili snabdijevanja električnom energijom i izuzima se prilikom glasanja kada Vlada donosi odluku o imenovanju organa upravljanja energetskim subjektima koji obavljaju djelatnost proizvodnje i/ili snabdijevanja električnom energijom.”

Član 53

U članu 138 stav 2 poslije riječi: “koju pruža“ dodaju se riječi: „osim za javnu uslugu iz člana 88 stav 1 tačka 3“.

Član 54

U članu 142 stav 1 tačka 14 mijenja se i glasi:
„14) utvrdi desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema gasa, usklađen sa Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, Akcionim planom i planom razvoja susjednih prenosnih sistema, koji se ažurira najmanje svake treće godine i dostavi Agenciji na odobravanje;„.

Član 55

U članu 145 stav 1 tačka 8 riječi: „Strategijom razvoja energetike, Akcionim planom“ zamjenjuju se riječima: „Nacionalnim energetskim i klimatskim planom“.

Član 56

Poslije člana 152 dodaje se novi član koji glasi:

„Izolovano postrojenje za TPG Član 152a

- (1) Izolovano postrojenje za TPG, u smislu ovog zakona, je postrojenje za TPG koje nije povezano na drugi gasni sistem, u slučaju:
- 1) kada postoji integracija rada ili proizvodnih procesa, trgovinskih ili uslužnih djelatnosti korisnika tog postrojenja usljed tehničkih ili bezbjednosnih razloga, ili
 - 2) kada se iz postrojenja distribuira gas vlasniku postrojenja ili njegovim povezanim subjektima.
- (2) Operator postrojenja iz stava 1 ovog člana nije dužan da:
- 1) utvrdi petogodišnji plan razvoja za TPG postrojenja;
 - 2) utvrdi pravila za poslovanje i funkcionisanje postrojenja za TPG;
 - 3) objavljuje ili traži odobrenje za metodologije ili cijene odnosno naknade od strane Agencije.
- (3) Kupac koji se snabdijeva iz postrojenja iz stava 1 ovog člana može podnijeti zahtjev Agenciji za preispitivanje metodologije ili cijene utvrđene od strane operatora postrojenja.
- (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana operator postrojenja dužan je da na zahtjev Agencije dostavi metodologiju po kojoj su utvrđene cijene, sa potrebnom dokumentacijom, a naročito za izračunavanje operativnih troškova, amortizacije, ukalkulisane dobiti, odnosno prihoda.
- (5) Agencija je dužna da po zahtjevu iz stava 3 ovog člana odluči u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.
- (6) Odluka Agencije o odobravanju metodologije i cijena ili o utvrđivanju cijena iz stava 5 ovog člana zasniva se na principima koje Agencija primjenjuje za druge djelatnosti u oblasti gasa, najmanje u odnosu na:
- 1) opravdanost operativnih troškova (vezanih za upravljanje i održavanje postrojenja);
 - 2) stope amortizacije i vrijednost sredstava;
 - 3) povrat na sredstva;
 - 4) kvalitet usluge.,

Član 57

U članu 163 stav 2 tačka 3 riječ „imaju“ zamjenjuje se riječju „nemaju“.

Član 58

Čl. 175 do 180 mijenjaju se i glase:

„ Zahtjev za priključenje

Član 175

- (1) Priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa pokreće vlasnik objekta ili investitor podnošenjem zahtjeva za priključenje operatoru prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa.
- (2) Priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa vrši se u skladu sa pravilima iz čl. 114, 122, 143 i 146 ovog zakona, na osnovu ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju koji zaključuju podnosilac zahtjeva za priključenje i

nadležni operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa.

(3) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da zaključi ugovor iz stava 2 ovog člana i obezbijedi prioritet u priključenju energetskih objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ako ne postoje tehnička ograničenja u prenosnom ili distributivnom sistemu i ako uređaji i instalacije objekta koji se priključuje ispunjavaju uslove utvrđene zakonom i tehničkim propisima.

(4) Operator prenosnog sistema električne energije ili gasa nema pravo da odbije priključenje novog objekta za proizvodnju električne energije, sistema za skladištenje, postrojenja za TPG ili regasifikaciju, kao i velikog industrijskog kupca, po osnovu budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta sistema ili po osnovu mogućih dodatnih troškova koji se odnose na neophodno povećanje kapaciteta sistema.

(5) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da podnosioca zahtjeva upozna sa načinom i postupkom zaključivanja ugovora iz stava 2 ovog člana i njegovim sadržajem.

Zaključivanje ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju

Član 176

(1) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da podnosiocu zahtjeva iz člana 175 stava 1 ovog zakona dostavi prijedlog ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(2) Ugovor iz stava 1 ovog člana sačinjava se na osnovu optimalnog tehno-ekonomskog rješenja za priključenje, u skladu sa pravilima koja uređuju funkcionisanje prenosnog, odnosno distributivnog sistema uz promovisanje principa adekvatnosti sistema, uz poštovanje ograničenja iz člana 8 stav 3 ovog zakona.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, rok za dostavljanje prijedloga ugovora je najduže 90 dana, od dana prijema urednog zahtjeva za:

1) proizvodne objekte snage veće od 50 kW,

2) objekte krajnjeg kupca snage priključenja veće od 150kW.

(4) Za objekte iz stava 3 ovog člana, nadležni operator izrađuje analizu mogućnosti priključenja na sistem o trošku podnosioca zahtjeva iz člana 175 stav 1 ovog zakona.

(5) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da prihvati prijedlog podnosioca zahtjeva da spor po pitanju usklađenosti prijedloga ugovora iz stava 1 ovog člana sa osnovom za sačinjavanje iz stava 2 ovog člana, povjere Agenciji na rješavanje u skladu sa pravilima iz člana 43 stav 4 tačka 1 ovog zakona.

(6) Agencija rješava spor iz stava 5 ovog člana shodno odredbama člana 57 ovog zakona.

Sadržaj ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju

Član 177

(1) Ugovor iz člana 175 stav 2 ovog zakona, naročito sadrži: uslove za priključenje, mjesto priključenja, iznos naknade za priključnu snagu, način priključenja, tehničke uslove i rok priključenja, kao i mjesto i način mjerenja isporučene energije, kao i prava i obaveze operatora sistema i podnosioca zahtjeva nakon priključenja.

(2) Ako infrastrukturu za priključenje gradi podnosilac zahtjeva, ugovor pored podataka iz stava 1 ovog člana, sadrži i: početak i rok izgradnje infrastrukture, uključujući plan izvođenja radova, učešće operatora sistema i način praćenja pripreme i izgradnje infrastrukture, naročito u dijelu nabavke opreme i radova, rok i način vršenja konačnog finansijskog obračuna i utvrđivanja vrijednosti ostvarenog investicionog ulaganja i obavezu otkupa infrastrukture od operatora sistema, kao i početak i rok otplate anuiteta po osnovu naknade za otkup, uz poštovanje ograničenja iz člana 8 stav 3 ovog zakona.

(3) Elementi ugovora iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuju se u skladu sa zakonom i tehničkim

propisima, uzimajući u obzir postojeće i planirano stanje sistema.

(4) Podnosilac zahtjeva koji je zaključio ugovor iz člana 175 ovog zakona, dužan je da plati naknadu za priključnu snagu iz st. 1 i 2 ovog člana, u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora.

(5) Tehničke propise koji se odnose na izgradnju, održavanje i korišćenje energetskih objekata koji nijesu obuhvaćeni zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata utvrđuje Ministarstvo.

Obavještenje o ispunjenosti ugovornih obaveza podnosioca zahtjeva

Član 178

(1) Operator prenosnog ili distributivnog sistema dužan je da, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o ispunjenosti ugovornih obaveza podnosioca zahtjeva, cijeni ispunjenost obaveza iz ugovora iz člana 175 stav 2 ovog zakona.

(2) U slučaju ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, operator prenosnog ili distributivnog sistema obavještava podnosioca zahtjeva da može zaključiti ugovor o snabdijevanju sa izabranim snabdijevačem i druge ugovore u skladu sa ovim zakonom.

Mjesto priključenja i mjerenja

Član 179

(1) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa dužan je da mjerni uređaj, odnosno mjerno-regulacionu stanicu za priključenje objekta krajnjeg kupca, odnosno proizvođača energije na sistem ugradi kao svoje sredstvo i održava, obezbjeđuje tačnost mjerenja i vrši mjerenje energije.

(2) Mjesto predaje energije između energetskih subjekata, odnosno između energetskog subjekta i krajnjeg kupca je mjerni uređaj, odnosno mjerno regulaciona-stanica iz stava 1 ovog člana.

(3) Mjesto razgraničenja odgovornosti između energetskih subjekata međusobno, odnosno energetskog subjekta i krajnjeg kupca je mjesto priključenja objekta energetskih subjekata, odnosno kupca na prenosni ili distributivni sistem.

(4) Mjesto priključenja na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa određuje nadležni operator sistema.

Naknada za priključenje

Član 180

(1) Podnosilac zahtjeva za priključenje ili povećanje priključne snage, odnosno kapaciteta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa dužan je da plati naknadu za priključnu snagu.

(2) Visinu naknade iz stava 1 ovog člana, utvrđuje nadležni operator sistema na osnovu jedinične naknade, u skladu sa metodologijom iz člana 112 stav 1 tačka 31 odnosno člana 116 stav 1 tačka 12 ovog zakona.

(3) Naknada utvrđena u skladu sa stavom 2 ovog člana mora biti jednaka za priključke iste snage na istom naponskom nivou.

(4) Prihod nadležnog operatora sistema ostvaren po osnovu naknade iz stava 1 ovog člana predstavlja ostali prihod iz člana 59 stav 8 ovog zakona.”

Član 59

Član 181 briše se.

Član 60

Čl. 182 do 185 mijenjaju se i glase:

“Prijavljivanje ugovora o snabdijevanju

Član 182

(1) Snabdjevač i krajnji kupac energije mogu da zaključe ugovor o snabdijevanju električnom energijom ili gasom nakon obavještenja nadležnog operatora prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa da je krajnji kupac ispunio obaveze iz ugovora iz člana 175 stav 2 ovog zakona, koje se odnose na priključenje na sistem.

(2) Snabdjevač je dužan da, prije početka snabdijevanja krajnjeg kupca, operatoru sistema prijavi ugovor, odnosno svaku promjenu ugovora i dostavi podatke o: krajnjem kupcu, mjestu primopredaje energije, vrsti ugovora i periodu snabdijevanja.

(3) Operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, dužan je da na osnovu ugovora iz stava 2 ovog člana, priključi objekat krajnjeg kupca na prenosni ili distributivni sistem u roku koji ne može biti duži od sedam dana, od dana prijavljivanja.

(4) Nakon izvršenog priključenja operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, sa nadležnim snabdjevačem zaključuje ugovor o korišćenju prenosnog ili distributivnog sistema.

Privremeno priključenje

Član 183

(1) Na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa mogu se privremeno priključiti:

1) objekti privremenog karaktera i gradilišta koji su izgrađeni u skladu sa zakonom;

2) objekti za koje je odobren probni rad i funkcionalno ispitivanje u skladu sa zakonom.

(2) Objekti iz stava 1 ovog člana priključuju se na osnovu obavještenja nadležnog operatora prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa iz člana 182 stav 1 ovog zakona i ugovora o snabdijevanju.

(3) Osim obavještenja iz stava 2 ovog člana, podnosilac zahtjeva za priključenje na prenosni odnosno distributivni sistem, koji je zaključio ugovor iz člana 175 stav 2 ovog zakona, dužan je da za period privremenog priključenja zaključi i ugovor o korišćenju prenosnog odnosno distributivnog sistema, ugovor o snabdijevanju, a na zahtjev operatora ugovor o otkupu energije i ugovor o balansnoj odgovornosti.

Procjena vrijednosti izgrađene infrastrukture

Član 184

(1) U slučaju kada podnosilac zahtjeva izgradi infrastrukturu za priključenje o svom trošku, u skladu sa ugovorom iz člana 177 stav 2 ovog zakona, operator sistema je dužan da obezbijedi procjenu vrijednosti tako izgrađene infrastrukture angažovanjem nezavisnog procjenitelja.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, vrijednost izgrađene infrastrukture na naponskom nivou 0/4 kV, nadležni operator utvrđuje na osnovu cjenovnika za otkup infrastrukture.

(3) Agencija može po potrebi u postupku davanja saglasnosti na cjenovnik iz stava 2 ovog člana angažovati nezavisnog procjenitelja.

Ugovor o otkupu

Član 185

(1) Operator sistema vrši otkup izgrađene infrastrukture iz člana 184 ovog zakona na osnovu ugovora o otkupu koji se zaključuje najkasnije u roku od šest mjeseci, od dana dobijanja upotrebne dozvole odnosno drugog akta nadležnog organa, u skladu sa zakonom.

(2) Ugovorom iz stava 1 ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze operatora i investitora i utvrđuje iznos naknade za otkup infrastrukture, koja se sastoji od vrijednosti utvrđene u skladu sa članom 184 ovog zakona i kamate, obračunate za period otplate koja je jednaka stopi povrata na pozajmljeni kapital, utvrđenoj kao trogodišnji ponderisani prosjek kamatnih stopa ugovorenih na aktivna dugoročna kreditna zaduženja mrežnih operatora u Crnoj Gori, koja važi za regulatornu godinu u kojoj se zaključuje ugovor o otkupu.

(3) Operator je dužan da ponudi investitoru ispatu naknade iz stava 2 ovog člana u najviše 20 jednakih godišnjih anuiteta.

(4) Danom zaključivanja ugovora iz stava 1 ovog člana izgrađena infrastruktura postaje dio prenosnog ili distributivnog sistema i evidentira se kao osnovno sredstvo u poslovnim knjigama operatora sistema, a otplata anuiteta vrši se u skladu sa dinamikom utvrđenom ugovorom iz člana 175 stav 2 ovog zakona.

(5) Vrijednost osnovnog sredstva iz stava 4 ovog člana, uračunava se u osnovicu za utvrđivanje povrata na sredstva iz člana 60 stav 1 ovog zakona do vrijednosti osnovnih sredstava utvrđenih na osnovu člana 8 stav 3 ovog zakona.,,

Član 61

U članu 186 stav 2 riječi: „na osnovu izdate energetske saglasnosti nadležnog operatora sistema“ zamjenjuju se riječima: “odnosno, novi korisnici na osnovu ugovora iz člana 175 ovog zakona”.

St. 3 i 4 mijenjaju se i glase:

“(3) Operator sistema dužan je da utvrđuje trogodišnje programe otkupa infrastrukture iz člana 175 ovog zakona i stava 2 ovog člana, po vrstama sredstava i lokacijama i da infrastrukturu uključi u razvojni, odnosno investicioni plan.

(4) Operator sistema dužan je da plati vlasniku naknadu koja se sastoji od iznosa korigovane vrijednosti infrastrukture, utvrđene u izvještaju nezavisnog procjenitelja koji nije stariji od šest mjeseci od dana zaključivanja ugovora i kamate iz člana 185 ovog zakona.”

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„(7) Ako se zaključuje ugovor o otkupu u slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, operator sistema će odrediti novo mjesto priključenja korisnika.“

Član 62

U članu 187 st. 3 i 4 mijenjaju se i glase:

“(3) Operator sistema pokreće postupak otkupa infrastrukture dostavljanjem predloga za zaključivanje ugovora vlasniku infrastrukture, u skladu sa programom iz člana 186 stav 3 ovog zakona.

(4) Do zaključivanja ugovora o otkupu prema odobrenom programu iz člana 186 stav 3 ovog zakona korisnik sistema dužan je da, radi obezbjeđenja nesmetanih tokova električne energije operatorima sistema omogući korišćenje opreme koja je potrebna za funkcionisanje prenosnog ili distributivnog sistema i da održava tu infrastrukturu u funkcionalnom stanju.”

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„(5) U slučaju dostavljanja predloga za zaključivanje ugovora iz stava 3 ovog člana ili rješenja o garantovanju prava na otkup u skladu sa zakonom, korisnik sistema je dužan da omogući operatoru sistema priključenje novih korisnika ako za to postoje kapaciteti.“

Član 63

U članu 196 stav 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3) vodi evidencije o fakturiranoj realizaciji i naplati električne energije ili gasa pojedinačno za sve grupe kupaca iz stava 1 ovog člana, u skladu sa propisom kojim se uređuje elektronska uprava, i tu evidenciju daje na uvid po zahtjevu nadležnog organa.“

Član 64

U članu 204 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Krajnji kupac ima pravo na otklanjanje tehničkih i drugih smetnji u isporuci energije od strane nadležnog energetskog subjekta, čiji uzrok nije na unutrašnjoj instalaciji kupca.“

Član 65

U članu 205 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„(4) Snabdjevač je dužan da na računu ili promotivnom materijalu uz račun krajnjem kupcu učini dostupnim najmanje jednom godišnje informacije o uticajima na životnu sredinu, u odnosu na emisije ugljendioksida i druge štetne emisije koje nastaju u proizvodnji električne energije iz svih izvora energije korišćenih za snabdijevanje kupaca električnom energijom u prethodnoj godini.“

U stavu 4 tač. 2 i 3 brišu se.

Dosadašnje tač. 4 i 5 postaju tač. 2 i 3.

Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 66

U članu 206 stav 1 mijenja se i glasi:

„ (1) Snabdjevač i krajnji kupac dužni su da u pisanoj formi zaključe ugovor o snabdijevanju.“

U stavu 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) elemente ugovora o korišćenju prenosnog ili distributivnog sistema;“.

Član 67

U članu 209 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3) Nadležni organ lokalne uprave izdaje dozvolu za obavljanje djelatnosti iz oblasti toplotne energije, u skladu sa uslovima utvrđenim propisom iz člana 211 stav 4 ovog zakona.“

Član 68

U članu 211 stav 4 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:

„1a) uslove za obavljanje djelatnosti iz člana 3 stav 1 tač. 17, 18 i 19 ovog zakona;“.

Član 69

U članu 222 stav 2 tačka 5 riječi: „ priključenju i“ brišu se.

U tački 6 riječi: „ili isteka ugovora o priključenju ili“ brišu se.

Član 70

U članu 229 stav 1 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3a)narede vlasnicima i nosiocima drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored energetskog objekta da omoguće pristup operatorima sistema radi izvođenja radova kojima se uspostavlja snabdijevanje električnom energijom ili se otklanja konkretna opasnost po ljude i imovinu;“.

Član 71

U članu 231 stav 1 poslije tačke 3 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

- „3a) obavlja energetska djelatnost protivno uslovima iz licence (član 65 stav 3);
- 3b) obavlja energetska djelatnost nakon isteka perioda na koji je licenca izdata (član 66 stav 1);“

Poslije tačke 6 dodaje se nova tačka koja glasi:

- „6a) obavlja energetska djelatnost nakon privremenog oduzimanja ili oduzimanja licence (član 76 st. 2 i 4);“

Tačka 21 mijenja se i glasi:

- »21) kao snabdjevač koji vrši snabdijevanje kupca - proizvođača iz stava 1 ovog člana ne otkupljuje višak proizvedene električne energije po cijeni energije iz ugovora o snabdijevanju (član 96 stav 5 ovog zakona);“

Tačka 22 mijenja se i glasi:

- “22) kao operator distributivnog sistema snabdijevaču i operatoru tržišta električne energije mjesečno ne dostavlja podatke o mjerenju na mjestu konekcije kupca-proizvođača distributivnog sistema, a na zahtjev Agencije, Ministarstva ili operatora tržišta električne energije i podatke o mjerenju ukupne proizvedene električne energije (član 96 stav 4);“

Poslije tačke 22 dodaju se 3 nove tačke koje glase:

- “22a) kao snabdijevač ne vrši finalni obračun količina predate i preuzete električne energije 1. aprila svake godine za prethodnih 12 mjeseci, i ako obračunati višak ne plati kupcu-proizvođaču po cijeni energije iz ugovora o snabdijevanju, bez obračunavanja naknada utvrđenih ovim zakonom, u tarifi u kojoj je energija proizvedena (član 96 stav 9);

- 22b) kao snabdjevač obračunati višak energije iz stava 9 ovog člana ne plati kupcu-proizvođaču u roku od 30 dana od dana obračuna, ako ugovorom o snabdijevanju nije drugačije utvrđeno (član 96 stav 10);

- 22v) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema na koji je priključen objekat koji koristi obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju, na zahtjev proizvođača električne energije ne izda potvrdu da je obezbijedio mjerenje količine električne energije u skladu sa članom 99 stav 2 ovog zakona (član 99 stav 4);“.

Tačka 35 mijenja se i glasi:

- „35) kao operator prenosnog sistema električne energije polazeći od stanja i stepena iskrišenosti sistema, ne utvrdi desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema i ne dostavi ga Agenciji na saglasnost najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda, usklađenog sa Nacionalnim energetska i klimatska planom“. (član 112, stav 2 tačka 27);“

Tačka 36 mijenja se i glasi:

- “36) kao operator prenosnog sistema električne energije, prema potrebama korisnika sistema u skladu sa prostorno-planska dokumentima, ne utvrdi investicioni plan za period koji odgovara dužini regulatornog perioda i ne dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti zajedno sa planom iz tačke 27 ovog člana (član 112, stav 2 tačka 28);“

Tačka 51 mijenja se i glasi:

“51) kao operator distributivnog sistema električne energije, polazeći os stanja I stepena iskorišćenost Sistema, ne utvrdi desetogodišnji plan razvoja distributivnog sistema, koji se ažurira svake pete godine i ne dostavi ga Agenciji na davanje saglasnosti najkasnije do 1. juna godine koja prethodi prvoj godini regulatornog perioda (član 116 stav 1 tačka 5);

Tačka 54 mijenja se i glasi:

“54)kao operator distributivnog sistema električne energije ne utvrdi i ne zaključi formularne ugovore, kojima se reguliše korišćenje distributivnog sistema sa korisnicima sistema i nabavka električne energije za pokrivanje gubitaka u distribuciji sa ponuđačima na tržištu (član 116 stav 1 tačka 9);”

Poslije tačke 74 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“74a) kao učesnici na tržištu električne energije iz člana 124 stav 2 tač. 1 do 7 i tačka 10 ovog zakona, operatoru tržišta ne plaćaju naknadu za rad iz člana 58 stav 2 tačka 5 ovog zakona, koju utvrđuje Agencija u skladu sa zakonom (član 124 stav 6);

74b) kao učesnici na tržištu električne energije naknadu iz člana 124 stav 6 ovog zakona, koja se plaća u skladu sa tržišnim pravilima ne zaključi poseban ugovor sa operatorom tržišta u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja i na osnovu ispostavljenog računa (član 124 stav 7);”.

Poslije tačke 76 dodaje se nova tačka koja glasi:

“76a) kao operatori sistema svoju balansnu odgovornost prenesu na druge balansno odgovorne subjekte.(član 125 stav 8).”

Tačka 77 mijenja se i glasi:

“kao operatori sistema operatoru tržišta ne dostavljaju podatke neophodne za količinski obračun odstupanja u rokovima definisanim tržišnim pravilima (126 stav 2);«

Poslije tačke 78 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“78a) kao operator tržišta, na zahtjev, Ministarstvu ne dostavi podatke vezane za tržište električne energije (član 129 stav 10);

78b) kao učesnici na tržištu električne energije podatke iz člana 129 stav 1 ovog zakona, ne dostavljaju operatoru tržišta u roku od sedam dana od dana dostavljanja zahtjeva (član 129 stav 11);“.

Poslije tačke 81 dodaje se nova tačka koja glasi:

„81a) kao organ državne uprave iz člana 135 stav 3 ovog zakona predlaže članove organa upravljanja energetskih subjekata koji obavljaju djelatnost proizvodnje i/ili snabdijevanja električnom energijom (član 135 stav 5);”.

Tačka 83 mijenja se i glasi: "83)kao energetski subjekat koji pruža javne usluge ne vodi odvojeno poslovne knjige i ne sastavlja odvojene finansijske izvještaje za svaku javnu uslugu koju pruža, osim za javnu uslugu iz člana 88 stav 1 tačka 3 (član 138 stav 2)"

Tačka 90 mijenja se i glasi:

»kao operator prenosnog sistema gasa, ne utvrdi desetogodišnji plan razvoja prenosnog sistema gasa, usklađen sa Nacionalnim energetskim i klimatskim planom i planom razvoja susjednih prenosnih sistema, koji se ažurira najmanje svake treće godine i ne dostavi Agenciji na odobravanje (član 142 stav 1 tačka 14)«

Tačka 98 mijenja se i glasi:

»kao operator distributivnog sistema gasa, ne utvrdi desetogodišnji plan razvoja distributivnog sistema gasa u skladu sa Nacionalnim energetske i klimatskim planom i desetogodišnjim planom razvoja prenosnog sistema gasa, koji se ažurira najmanje svake treće godine i ne dostavi Agenciji na odobravanje (član 145 stav 1 tačka 8)«

Poslije tačke 98 dodaje se nova tačka koja glasi:

»98a) uslučaju iz člana 152a stav3 ovog zakona kao operator postrojenja za TPG, na zahtjev Agencije ne dostavi metodologiju po kojoj su utvrđene cijene, sa potrebnom dokumentacijom, a naročito za izračunavanje operativnih troškova, amortizacije, ukalkulisane dobiti, odnosno prihoda (član 152 a stav 4);«

Član 72

Poslije člana 231 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 231a

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1% do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u finansijskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je prekršaj učinjen kazniće se pravno lice, ako:

1) kao operator prenosnog sistema električne energije ne obezbijedi nediskriminatorni tretman svih korisnika sistema, posebno u odnosu na povezane subjekte (član 112 stav 2).

2) kao operator prenosnog sistema gasa, pod nediskriminatornim uslovima, ne pruža usluge korisnicima sistema ili kategorijama korisnika sistema, bez davanja prioriteta svojim povezanim subjektima (član 142 stav 1 tačka 6).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 do 4000 eura. »

Član 73

U članu 232 stav 1 tačka 1 briše se.

Tačka 2 mijenja se i glasi:

"2) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa ne zaključi ugovor iz člana 175 stav 2 ovog zakona i ne obezbijedi prioritet u priključenju energetskih objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ako ne postoje tehnička ograničenja u prenosnom ili distributivnom sistemu i ako uređaji i instalacije objekta koji se priključuje ispunjavaju uslove utvrđene zakonom i tehničkim propisima (član 175 stav 3);"

Poslije tačke 2 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

"2a) kao operator prenosnog sistema električne energije ili gasa odbije priključenje novog objekta za proizvodnju električne energije, sistema za skladištenje, postrojenja za TPG ili regasifikaciju, kao i velikog industrijskog kupca, po osnovu budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta sistema ili po osnovu mogućih dodatnih troškova koji se odnose na neophodno povećanje kapaciteta sistema (član 175 stav 4);

2b) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa ne upozna podnosioca zahtjeva sa načinom i postupkom zaključivanja ugovora iz člana 15 stav 2 ovog zakona i njegovim sadržajem.« (član 175 stav 5);"

Tačka 3 mijenja se i glasi:

"3) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa podnosiocu zahtjeva iz člana 175 stava 1 ovog zakona ne dostavi prijedlog ugovora iz člana 175 stav 2, u

roku od 15 dana od dana prijema urednog zahtjeva (član 176 stav 1);".

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

"3a) kao podnosilac zahtjeva koji je zaključio ugovor iz člana 175 ovog zakona, ne plati naknadu za priključnu snagu iz člana 177 st. 1 i 2 ovog zakona, u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora (član 177 stav 4);".

Tačka 4 mijenja se i glasi:

"4) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o ispunjenosti ugovornih obaveza podnosioca zahtjeva, ne cijeni ispunjenost obaveza iz ugovora iz člana 175 stav 2 ovog zakona i ako su ispunjene sve obaveze, ne obavjesti podnosioca zahtjeva da može zaključiti ugovor o snabdijevanju sa izabranim snabdijevačem i druge ugovore u skladu sa ovim zakonom (član 178)«

Poslije tačke 4 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

"4a) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa mjerni uređaj, odnosno mjerno-regulacionu stanicu za priključenje objekta krajnjeg kupca, odnosno proizvođača energije na sistem ne ugradi kao svoje sredstvo i ne održava, ne obezbjeđuje tačnost mjerenja i ne vrši mjerenje energije (član 179 stav 1);

4b) kao podnosilac zahtjeva za priključenje ili povećanje priključne snage, odnosno kapaciteta na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa ne plati naknadu za priključnu snagu (član 180 stav 1);".

Tačka 5 mijenja se i glasi:

"5)kao snabdjevač prije početka snabdijevanja krajnjeg kupca, operatoru sistema ne prijavi ugovor, odnosno svaku promjenu ugovora i ne dostavi podatke o: krajnjem kupcu, mjestu primopredaje energije, vrsti ugovora i periodu snabdijevanja (član 182 stav 2); ".

Poslije tačke 5 dodaje se sedam novih tačaka koje glase:

"5a) kao operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, na osnovu ugovora iz člana 182 stav 2 ovog zakona, ne priključi objekat krajnjeg kupca na prenosni ili distributivni sistem u roku koji ne može biti duži od sedam dana, od dana prijavlivanja (član 182 stav 3);

5b)kao podnosilac zahtjeva za priključenje na prenosni odnosno distributivni sistem, koji je zaključio ugovor iz člana 175 stav 2 ovog zakona, osim obavještenja iz člana 183 stav 2 ovog zakona za period privremenog priključenja ne zaključi i ugovor o korišćenju prenosnog, odnosno distributivnog sistema, ugovor o snabdijevanju, a na zahtjev operatora ugovor o otkupu energije i ugovor o balansnoj odgovornosti (član 183 stav 3);

5g) kao operator ne ponudi investitoru isplatu naknade iz člana 185, stav 2, u najviše 20 jednakih godišnjih anuiteta (član 185 stav 3);

5d) kao operator sistema ne utvrđuje trogodišnje programe otkupa infrastrukture iz čl. 175 i 186 stav 2 ovog zakona, po vrstama sredstava i lokacijama i infrastrukturu uključi u razvojni, odnosno investicioni plan (član 186 stav 3);

5dj) kao operator sistema ne plati vlasniku naknadu koja se sastoji od iznosa korigovane vrijednosti infrastrukture, utvrđene u izvještaju nezavisnog procjenitelja koji nije stariji od šest mjeseci prije dana zaključivanja ugovora i kamate iz člana 185 ovog zakona (član 186 stav 4);

5e) kao korisnik sistema do zaključivanja ugovora o otkupu prema odobrenom programu iz člana 186 stav 3 ovog zakona korisnik sistema, radi obezbjeđenja nesmetanih tokova električne energije operatorima sistema ne omogući korišćenje opreme koja je potrebna za

funkcionisanje prenosnog ili distributivnog sistema i ne održava tu infrastrukturu u funkcionalnom stanju, a u slučaju pokrenute inicijative u smislu člana 187 stav 3 ovog zakona, ili rješenja o garantovanju prava na otkup u skladu sa zakonom, ne omogući operatoru sistema priključenje novih korisnika ukoliko za to postoje kapaciteti (član 187 stav 4);

5ž) kao snabdjevač i krajnji kupac u pisanoj formi ne zaključi ugovor o snabdijevanju“. (član 206 stav 1);“

Član 74

Poslije člana 234 dodaje se novi član koji glasi:

"Rok za zaključenje ugovora Član 234a

Operator prenosnog sistema i operator distributivnog sistema električne energije zaključiće ugovor kojim se regulišu međusobna prava i obaveze na mjestu razgraničenja odgovornosti, do 31. decembra 2020.godine."

Član 75

Poslije člana 235 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Rokovi za donošenje propisa Član 235a

(1) Propisi iz člana 8a stav 5, člana 18 stav 4, člana 95 stav 5 i člana 177 stav 5 ovog zakona, donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Pravila iz člana 100 stav 7 ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Propis iz člana 100 stav 10 ovog zakona uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Propis iz člana 103 stav 2 ovog zakona operator tržišta je dužan da donese u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu propisa iz stava 3 ovog člana.

(5) Do donošenja propisa iz st. 1, 3, 4, i 5 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su donijeti na osnovu Zakona o energetici („Službeni list CG“, br. 5/16 i 51/17).

Rokovi za uspostavljanje elektronskih registara i evidencija Član 235b

Registri i evidencije iz čl. 67, 80, 103, 109, 112, 116, 129, 142, 150, 152 i 209 ovog zakona uspostaviće se u elektronskoj formi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 76

Poslije člana 236 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Primjena propisa Član 236a

Propis iz člana 100 stav 7 ovog zakona, primjenjivaće se nakon prijema operatora tržišta u Evropsko udruženje organizacija koje izdaju garancije porijekla.

Primjena strateških dokumenata

Član 236b

Strategija razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine, Nacionalni akcioni plan korišćenja energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine, lokalni energetske planovi donijeti na osnovu Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 28/10, 6/13 i 10/15) primjenjivaće se do donošenja novih razvojnih dokumenata u skladu sa ovim zakonom.

Izveštavanje o realizaciji Nacionalnog akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora energije do 2020. godine, nastaviće se u skladu sa odredbama Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 5/16 i 51/17).

Nacionalni energetske i klimatske plan i Akcioni plan razvoja i korišćenja daljinskog grijanja i/ili hlađenja i vosokoefikasne kogeneracije, donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 77

Poslije člana 241 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Rok za preuzimanje poslova izdavanja garancija porijekla

Član 241a

- (1) Operator tržišta će preuzeti poslove Agencije na izdavanju garancija porijekla u roku od 15 dana, od dana stupanja na snagu propisa iz člana 235a stav 4 ovog zakona.
- (2) Do preuzimanja poslova iz stava 1 ovog člana od strane operatora tržišta, Agencija će nastaviti da izdaje garancije porijekla u skladu sa odredbama Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 5/16 i 51/17).

Prenos sredstava

Član 241b

- (1) Agencija je dužna da sredstva prikupljena u skladu sa finansijskim planom za nabavku softverske aplikacije za vođenje registra garancija porijekla, u skladu sa pravilima evropskog udruženja organizacija koje izdaju garancije porijekla, prenese operatoru tržišta u roku od 15 dana od dana preuzimanja poslova u skladu sa članom 241a stav 1 ovog zakona.
- (2) Sredstva iz stava 1 ovog člana ne mogu imati karakter ostalih prihoda prilikom utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda operatora tržišta.
- (3) Sredstva iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti isključivo za namjenu za koju su prikupljena.

Uspostavljanje berzanskog tržišta električne energije

Član 241c

- (1) Berza, operator prenosnog sistema, operator tržišta i snabdjevač iz člana 248 stav 2 ovog zakona, dužni su da uspostave berzansko tržište električne energije u roku od sedam mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Radi uspostavljanja berzanskog tržišta električne energije berza, operator prenosnog sistema, operator tržišta i snabdjevač iz člana 248 stav 2 ovog zakona dužni su da zaključe ugovore u skladu sa započetim postupkom odabira strateškog partnera, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Berza i operator prenosnog sistema dužni su da, u okviru svojih djelatnosti, obezbijede uslove za povezivanje berzanskog tržišta električne energije sa najmanje jednim berzanskim tržištem električne energije u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Nakon uspostavljanja berzanskog tržišta električne energije, nabavke električne energije iz člana 111 stav 4 i člana 115 stav 5 ovog zakona, obavljaje se na tom tržištu."

Član 78

Poslije člana 246 dodaje se novi član koji glasi:

"Rok za zaključivanje ugovora

Član 246a

(1) Kupac koji je priključen na prenosni ili distributivni sistem bez saglasnosti za priključenje, a ispunjava uslove utvrđene tehničkim propisima i snabdjevač dužni su da najkasnije do 31. decembra 2021. godine zaključe ugovor o snabdijevanju.

(2) Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana, kupac dokazuje odgovarajućim atestom i jednopolnom šemom instalacije, o čemu operator sistema dostavlja obavještenje izabranom snabdjevaču.

(3) Kupac iz stava 1 ovog člana, dužan je da plati naknadu za priključnu snagu prema snazi iskazanoj u jednopolnoj šemi instalacije iz stava 2 ovog člana.

(4) Nakon potpisivanja ugovora iz stava 1 ovog člana operator prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa, sa nadležnim snabdjevačem zaključuje ugovor o korišćenju prenosnog ili distributivnog sistema."

Član 79

Poslije člana 248 dodaje se novi član koji glasi:

„Ugovorni odnos po pristupu i obustava isporuke električne energije

Član 248a

(1) Za kupce iz člana 248 stav 1 ovog zakona koji nijesu zaključili ugovor o snabdijevanju u pisanoj formi, do njegovog zaključenja smatraće se da su snabdjevač i kupac u ugovornom odnosu po pristupu.

(2) Snabdjevač ima pravo da kupcu iz člana 248 stav 2 ovog zakona obustavi isporuku električne energije, ako i nakon pisanog zahtjeva snabdjevača za zaključenje ugovora o snabdijevanju, kupac odbije da zaključi ugovor o snabdijevanju.

(3) Snabdjevač iz člana 248 stav 1 ovog zakona dužan je da do 1. januara 2021. godine zaključi ugovore o snabdijevanju sa krajnjim kupcima, koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nemaju zaključen ugovor o snabdijevanju u pisanoj formi, u skladu sa ovim zakonom.

(4) Realizacija obaveze iz stava 1 ovog člana vrši se nakon prijema obavještenja iz člana 246a stav 2 ovog zakona."

Član 80

U članu 249 stav 1 tačka 6 briše se.

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU ZAKONA O ENERGETICI

Javna rasprava o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici sprovedena je u periodu od 6. marta do 8. aprila 2020. godine. Obavještenje o sprovođenju javne rasprave bilo je objavljeno na internet stranici Ministarstva ekonomije i portalu e-uprave.

Javna rasprava je sprovedena na način da su se komentari i sugestije dostavljali putem pošte i elektronskim putem na adresu predviđenu javnim pozivom.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi: Marko Radulović, Zdravko Vuksanović, Radmila Damjanović i Milica Ričević.

Tokom perioda javne rasprave, usljed pandemije koja je izazvana virusom COVID 19, nisu održani okrugli stolovi, tribine i td.

U toku trajanja javne rasprave dobijeno je oko 120 komentara i sugestija, i to od:

1. Elektroprivrede Crne Gore,
2. Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD,
3. NVO Eco-team,
4. NVO Green home,
5. NVO Akcija za socijalnu pravdu,
6. Političke partije URA,
7. Danila Mrdaka (Odbor za zaštitu rijeke Lještanice)
8. Saše Čapunovića, fizičko lice,
9. Momira Škopelje, fizičko lice,
10. Ivane Dragović, fizičko lice,
11. Koste Mijuškovića, fizičko lice.

Svi komentari, primjedbe i sugestije dobijeni od zainteresovanih strana tokom javne rasprave detaljno su razmatrani i svi predlozi koji su ocijenjeni kao prihvatljivi uvaženi su i uključeni u tekst Nacrta zakona (Prilog ovog dokumenta).

Nacrt zakona dostavljen je i Sekretarijatu Energetske zajednice, od kojeg je tokom trajanja javne rasprave dobijen određeni broj komentara i sugestija. U nastavku je data tabela sa komentarima, primjedbama i sugestijama dostavljenim u toku javne rasprave, kao i odgovorima na iste, od strane obrađivača zakona.

Dostavljeni komentari i sugestije koji se nijesu odnosili na predloženi tekst odnosno odredbe Nacrta Zakona za koji je sprovedena javna rasprava, nijesu razmatrani od strane obrađivača.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: 22. maja 2020. godine

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije: Direktorat za energetiku i energetska efikasnost

Potpis ministra, odnosno rukovodioca organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrta zakona, odnosno strategije

Tabela primjedbi sa javne rasprave o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici

<i>Davalac primjedbe</i>	<i>Primjedba</i>	<i>Član izmena Zakona</i>	<i>Član Važećeg zakona</i>	<i>Odgovor obrađivača</i>
ASP (Akcija za socijalnu pravdu)	U članu 8 stav 1 al. 2 i 5 važećeg zakona riječ „efikasni“ zamijeniti sa rječju „ekonomični“.	Član 3	Član 8	<p>Odbija se</p> <p>Predlog za izmjenu riječi “efikasan” riječju “ekonomičan” nije prihvatljiv jer bi se ograničila obaveza optimizacije planova razvoja. Po definiciji (Enciklopedija Britanika i slični izvori), termin “efikasan” šireg je značenja od termina “ekonomičan” i podrazumijeva optimalan odnos uloženog i dobijenog, uvažavajući sve aspekte. Ne mora neminovno biti vezan za ekonomski aspekt optimizacionog problema, odnosno ekonomičnost (kao ekonomski princip reprodukcije, koji predstavlja težnju ka ostvarenju vrijednosti uz minimalno trošenje elemenata proizvodnje).</p>
	Alineju 8 brisati.			<p>Djelimično se prihvata</p> <p>Uvažavajući argumentaciju da je potrebno prepoznati i javni sektor kroz planiranje energetskog razvoja, izmijenjena je alineja 8, koja glasi: “održavanja stabilnih uslova poslovanja i podsticanja javnog, privatnog i javno-privatnog ulaganja i poslovanja u oblasti energetike”.</p>

<p>Član 3 Nacrta zakona brisati.</p>			<p>Odbija se Ne stoji argumentacija da se predloženom odredbom ugrožava nadležnost RAE. Naime, predložena odredba ima za cilj stabilizaciju poslovnog ambijenta kroz davanje osnove za srednjoročne projekcije i prognoze. Odredbom se ni na koji način ne ugrožava nadležnost Agencije, već naprotiv postavljanjem ograničenja se samo u prethodnom postupku vrši optimizacija planiranja razvoja javne infrastrukture, čime se pospješuje proces kvalitetne ekonomske regulacije, koji je u isključivoj nadležnosti Agencije.</p>
<p>U članu 4 Nacrta zakona (član 8a), stav 1 tačka 2 alineju 1 treba razdvojiti na način da budu posebno iskazani nacionalni ciljevi za dekarbonizaciju u pogledu emisija gasova sa efektom staklene bašte i u pogledu povećanja energije iz obnovljivih izvora energije.</p>	<p>Član 4</p>		<p>Prihvata se. U Nacrtu zakona je data formulacija koja je u saglasnosti sa Regulativom 2018/1999. S obzirom da takva formulacija nije bila dovoljno jasna, kao i da se utvrđuju dva posebna cilja za dekarbonizaciju u pogledu emisija gasova sa efektom staklene bašte i u pogledu korišćenja energije iz obnovljivih izvora, uvažen je dostavljeni predlog.</p>
<p>Član 4 Nacrta zakona izmijeniti na način da se Nacionalni energetska i klimatski plan izrađuju na svakih 8 godina, a ažuriraju svake dvije godine, kao i izvještaj o realizaciji da se donosi na godišnjem nivou. Takođe, predvidjeti donošenje lokalnih energetskih planova na osam godina.</p>			<p>Ne prihvata se. Period na koji se donosi i ažurira Nacionalni energetska i klimatski plan, kao i period izvještavanja usaglašeni su sa Regulativom 2018/1999. Smatramo da lokalne energetske planove treba donositi na isti period kao i Nacionalni energetska i klimatski plan</p>

ECO –team	Član 4 Nacrta zakona izmijeniti na način da obuhvati i „dekarbonizaciju u pogledu emisija gasova sa efektima staklene bašte i energije iz obnovljivih izvora energije“. Potrebno je da dva nacionalna cilja budu posebno iskazana	Član 4		Prihvata se. Već obrazloženo
	Član 4 Nacrta zakona izmijeniti na način da se Nacionalni energetske i klimatski plan izrađuju na svakih 8 godina, a ažuriraju svake dvije godine, kao i izvještaj o realizaciji da se donosi na godišnjem nivou. Takođe, predvidjeti donošenje lokalnih energetske planova na osam godina.	Član 4		Ne prihvata se. Obrazloženje kao za ASP.
Momir Škopelja	Za član 5 Nacrta zakona odrediti prelazne odredbe kojima će se regulisati važenje postojeće Strategije razvoja energetike do donošenja Plana	Član 5	Čl 8, 9 i 10	Prihvata se. Prelaznim i završnim odredbama ovog zakona propisaće se vrijeme važenja i rokovi za donošenje novih razvojnih dokumenata.
	Za član 6 Nacrta Zakona predvidjeti prelazne i završne odredbe zbog odnosa Akcionog plana razvoja i korišćenja daljinskog grijanja i /ili hlađenja i visokoefikasne kogeneracije i usklađivanja lokalnog energetske plana sa tim Akcionim planom	Član 6	Član 12	Prihvata se. Obrazloženje kao za član 5.

<p>ECO-team</p> <p>ASP</p> <p>Kosta Mijušković, Ivana Dragović i Danilo Mrdak (Odbor za zaštitu rijeke Lještanice)</p> <p>Momir Škopelja</p>	Član 18 stav 1 važećeg zakona brisati	Član 7	Član 18	<p>Ne prihvata se</p> <p>Ovim članom izvršeno je usklađivanje sa zahtjevima Regulative 2018/1999 koji se odnose na nazive strateških dokumenata iz oblasti energetike.</p> <p>Pojašnjenja radi, u stavu 1 ovog člana nijesu izvršene izmjene u odnosu na važeći zakon, a isti se odnosi na ostvarivanje obaveznog udjela energije iz obnovljivih izvora, u skladu sa obavezama preuzetim potvrđenim međunarodnim ugovorima (Sporazum o formiranju Energetske zajednice i Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju sa EU) čije je poštovanje ustavna obaveza i predstavlja osnov za usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU.</p>
	Član 8 Nacrta zakona brisati	Član 8	Član 19	<p>Ne prihvata se</p> <p>Član 8 Nacrta zakona predstavlja usklađivanje sa zahtjevima Regulative 2018/1999. Umjesto Akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora predviđeno je donošenje Nacionalnog energetskeg i klimatskog plana i izvještavanje o njegovoj realizaciji. U skladu sa tim, prestaje obaveza izvještavanja o realizaciji Akcionog plana korišćenja energije iz obnovljivih izvora.</p>
	Član 11 Nacrta zakona stav 4 izmijeniti, prevod je netačan	Član 11	Član 28	<p>Ne prihvata se</p> <p>Naziv Agencije u međunarodnoj komunikaciji ne predstavlja prevod naziva na crnogorskom jeziku, već naziv koji je na engleskom jeziku.</p>

<p>ASP</p>	<p>U članu 27 važećeg zakona brisati riječi: „uvažavanje opštih političkih smjernica koje utvrđuje Vlada“</p>	<p>Član 10</p>	<p>Član 27</p>	<p>Ne prihvata se.</p> <p>Odredba je propisana važećim Zakonom. U postupku donošenja važećeg zakona rješenje je već usaglašeno tokom sveobuhvatne javne rasprave i usvojeno u parlamentu, kao i usaglašeno sa Direktivom Od donošenja važećeg zakonskog rješenja do danas, RAE je postala član ACER-a, kao jedina agencija van EU, što je konačna i apsolutna potvrda ispravnosti aktuelnog zakonskog rješenja i njegove usaglašenosti sa najboljim evropskom praksom.</p>
<p>CGES</p>	<p>- U članu 14 Nacrta zakona, u članu 43 stav 7 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi: „naknada koju je operator sistema dužan da plati za svako ažuriranje plana razvoja, odnosno ažuriranje investicionog plana.“ Predlog da se ova odredba briše</p>	<p>Član 14</p>	<p>Član 43</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>Zakonom o energetici („Službeni list CG“, br. 5/16 i 51/17) se uvodi novi način dugoročnog i srednjeročnog planiranja razvoja prenosnog i distributivnog sistema u Crnoj Gori. Višegodišnje iskustvo u primjeni odgovarajućih odredbi Zakona o energetici ukazuje da je potrebno prilagoditi postojeće zakonsko rješenje, kako bi se podstakla pravovremena izrada kvalitetnih planskih dokumenata uvažavajući trajanja regulatornih perioda, kao i moguću potrebu za njihovim ažuriranjem, zbog čega su i predložene izmjene u članu 14 st. 4 i 5, članu 22 st. 5, članu 37 st. 1 i 5 i članu 39 st.1 i 7. Radi cjelovitosti primjene rješenja predloženog članom 14 st. 4 i 5 Izmjena i dopuna Zakona o energetici, neophodno je izvršiti izmjenu i člana 51 važećeg Zakona o energetici i omogućiti Regulatornoj agenciji za energetiku da se finansira i iz predmetne naknada, što je i predloženo članom 18 Izmjena i dopuna Zakona o energetici.</p>
<p>ASP</p>	<p>- Član 43 stav 2 važećeg zakona treba brisati</p>	<p>Član 14</p>	<p>Član 43</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>Prijedlogom zakona nije tretirano ovo pitanje. Citirana norma je doslovna transpozicija člana 37 Direktive Evropskog parlamenta br 72/2009, i jedan je od temelja usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU. Eventualno brisanje ovakvih odredbi predstavljalo bi nesumnjivo nazadovanje u procesu evropskih integracija.</p>

<p>Momir Škopelja</p> <p>ASP</p>	<p>Član 14 stav 3 Nacrta zakona treba preispitati jer su nejasni razlozi za uvođenje opšteg i pojedinačnog minimuma kvaliteta, naročito jer se finansijska kompenzacija vezuje samo za pojedinačni minimum kvaliteta</p>			<p>Ne prihvata se</p> <p>Razlog je očigledan i davaocu primjedbe jer je isti dat u samoj primjedbi. Pored poboljšanja pojedinačnog minimuma kvaliteta kojim se upravlja finansijskim kompenzacijama, potrebno je i unaprijediti pravni okvir za poboljšanje opštih parametara kvaliteta snabdijevanja.</p>
	<p>Član 16 stav 1 Nacrta zakona treba predvidjeti da utvrđivanje cjenovnika bude u nadležnosti operatora distributivnog sistema, a ne Regulatorne Agencije za energetiku</p>	<p>Član 16</p>	<p>Član 44</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>S obzirom da se radi o aktivnosti prirodnog monopoliste, zadržan je princip kontrole od strane nezavisnog regulatora</p>
	<p>U članu 20 Nacrta zakona, (član 56 stav 1 tačka 5) poslije riječi: „člana 191“ dodati riječ „i člana 222“</p>	<p>Član 20</p>	<p>Član 56</p>	<p>Ne prihvata se.</p> <p>U slučajevima neovlašćene potrošnje utvrđenim članom 222 stav 2 Zakona, nastaje obaveza izvršioca da naknadi štetu, operatoru distributivnog sistema električne energije, kako je i navedeno u stavu 4 istog člana. Naknada štete je institut obligacionog prava i kao takvo u isključivoj nadležnosti suda.</p> <p>Ako se Agenciji da nadležnost rješavanja žalbi u slučajevima neovlašćene potrošnje, ista bi imala ovlašćenja suda, pri čemu bi se o istom pitanju paralelno mogao voditi postupak i pred Agencijom i pred sudom, a što bi moglo ugroziti pravnu sigurnost. Predloženo rješenje je dato u važećem Zakonu o energetici i od istog se iz navedenih razloga odustalo. U skladu sa navedenim zaključuje se da ovo pitanje nije upravnog karaktera, što je i potvrđeno sudskom praksom.</p>

Momir Škopelja	- Član 62 stav 6 alineja 3 važećeg zakona brisati	Član 23	Član 62	Ne prihvata se. Navedenom odredbom transponovan je član 13 Regulative EU br 347/2013 o smjernicama za transevropsku energetska infrastrukturu.
	- Član 28 Nacrta zakona brisati	Član 28	Član 82	Ne prihvata se Izmjena člana je izvršena radi usklađivanja sa Regulativom 2018/1999 u pogledu donošenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana. Član 82 Zakona o energetici usklađen je sa članom 8 Direktive 2009/72. Brisanje ovog člana dovelo bi do smanjenja nivoa usklađenosti sa navedenim propisima EU.
ECO-team i Momir Škopelja	Naziv člana 32 Nacrta zakona izmijeniti u „kupac – proizvođač“ ili „proizvodnja električne energije za svoje potrebe“.	Član 32	Član 96	Prihvata se Naziv člana će glasiti: „Proizvodnja električne energije za sopstvene potrebe“
	Takođe, stav 3 člana 32 izmijeniti na način da se količina energije proizvedena u OIE sa malim snagama i količinama dobije množenjem snaga svih takvih instalacija i broja sunčanih sati u godini, a da se izbjegne postavljanje posebnog brojila.			Djelimično se prihvata Operator sistema će izvršiti analizu i odlučiti da li će proizvedenu energiju mjeriti ili procjeniti. Naziv člana će glasiti „Operator distributivnog sistema vrši mjerenje količina predate i preuzete električne energije od strane kupca - proizvođača na mjestu konekcije kupca - proizvođača i distributivnog sistema i procjenu ili mjerenje proizvedene električne energije na mjestu konekcije instalacija za proizvodnju električne energije i instalacija za potrošnju električne energije kupca – proizvođača.“

	<p>U stavu 4 poslije riječi: „ o mjerenju na mjestu konekcije kupca – proizvođača“ dodaje se riječ „i“</p>			<p>Prihvata se</p> <p>Naziv člana će glasiti „Operator distributivnog sistema dužan je da snabdijevaču i operatoru tržišta električne energije mjesečno dostavlja podatke o mjerenju na mjestu konekcije kupca-proizvođača i distributivnog sistema, a na zahtjev Agencije, Ministarstva ili operatora tržišta električne energije i podatke o mjerenju ukupne proizvedene električne energije.“</p>
--	--	--	--	---

	<p>U stavu 5 na kraju rečenice dodati riječi: „bez obračunavanja naknade utvrđenih ovim zakonom u tarifi u kojoj je energija proizvedena“. Navedeno brisati iz stava 9.</p> <p>St. 6, 7, 8, 9 i 10 mijenjaju se i glase:</p> <p>6) Na kraju mjeseca se količina proizvedene energije oduzima od količine potrošene energije u istoj tarifi.</p> <p>7) Ako je obračun iz stava 6 ovog člana pozitivan, kupac plaća tako obračunatu potrošnju po cijenama iz ugovora o snabdijevanju.</p> <p>8) Ako je obračun iz stava 6 ovog člana negativan, smatra se da je potrošnja u toj tarifi tog mjeseca bila jednaka nuli, a razlika između utrošene i proizvedene energije se oduzima od potrošnje u istoj tarifi narednog mjeseca</p> <p>9) Obračunska godina počinje 1. aprila, a finalni godišnji obračun se završava sa obračunom za mjesec mart.</p> <p>10) Ako obračun za mjesec mart pokaže da je proizvodnja u bilo kojoj tarifi veća od potrošnje, snabdijevač će višak obračunati shodno stavu 5 ovog člana i oduzeti ga od iznosa martovskog računa</p> <p>Stav 11 se briše.</p> <p>Poslije stava 11 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>11) Kupac – proizvođač plaća taksu za priključak svoje proizvodne instalacije samo u slučaju da je snaga instalacije veća od odobrene snage njegovog priključka.</p>	<p>Član 32</p>	<p>Član 96</p>	<p>Ne prihvata se.</p> <p>U stavu 5 definisan je princip obračuna a predloženo preciziranje je već predviđeno prijedlogom stava</p> <p>Ne prihvata se</p> <p>Predloženi koncept obračuna ne dovodi kuca-proizvođača u nepovoljniji položaj u odnosu na rješenje iz prijedloga Zakona, iz razloga što nije predviđena mogućnost da se u slučaju viška proizvedene energije, u odnosu na potrošenu energiju, na kraju obračunskog perioda kupcu-proizvođaču taj višak i plati. Osim toga, situacija u kojoj je snaga instalacije veća od odobrene snage priključka, ne smije biti dozvoljena u praksi zbog potencijalnog ugrožavanja stabilnosti distributivnog sistema. Svako povećanje snage priljučka moguće sprovesti u skladu sa procedurom priključenja potrošača. Navedeni princip plaćanje samo razlike u snazi je obuhvaćeno postojećim procedurama.</p>
--	---	----------------	----------------	---

EPCG	Član 32 Nacrta zakona izmijeniti jer primjena predloženog rješenja nije moguća za sve kategorije „kupaca – proizvođača“	Član 32	Član 96	Ne prihvata se Obrazloženjem prijedloga nije pokazano da je primjena rješenja nemoguća za sve kategorije kupaca već samo ukazana na očekivane razlike u načinima obračuna za različitih kategorije potrošača.
ECO –team ASP EPCG Momir Škopelja	Član 33 Nacrta zakona treba brisati Član 33 Nacrta zakona izmijeniti na način da se isti poziva na nove članove kojima je propisana izrada izvještaja o ostvarenju nacionalnog cilja učešća energije iz OIE u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u Crnoj Gori. U članu 33 Nacrta zakona stav 3 riječi: „prema izvještaju iz člana 19 stav 2“ brišu se. Ovim članom omogućava se nastavak „Obaveznog otkupa“ koji je suprotan Direktivi 2018/2001 EU o promociji upotrebe energije iz obnovljivih izvora energije Takođe, Precizirati koji su „tržišni uslovi“ pod kojima se prodaje energija jer ostaje nedefinisano			Prihvata se Iz primljenih komentara konstatovano je da predložena odredba nije bila jasna. Cilj prijedloga nije bio produžavanje povlastica za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora već isključivo stvaranje stabilnog investicionog okvira bez finansijskih podsticaja na račun javnih finansija i potrošača. U tom smislu prihvaćen je prijedlog brisanja Člana 33 Nacrta Zakona, a pitanje otkupa električne energije po tržišnoj cijeni od budućih proizvođača (ne i proizvođača koji su stekli status povlašćenog proizvođača ili privremeni status povlašćenog proizvođača) regulisano je dopunom Člana 129, stav 1, dodavanjem nove tačke 16 koja glasi: „zaključuje dugoročne ugovore o otkupu električne energije po tržišnoj cijeni sa budućim proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora, uz prethodnu saglasnost Vlade.“
ASP	Čl. 39 i 41 Nacrta zakona, preispitati davanje mišljenja Vlade s obzirom da je operator prenosnog sistema i operator distributivnog sistema u većinskom vlasništvu države	Čl. 39 i 41	Čl. 114 i 122	Prihvata se Smatramo da bi davanje prethodnog mišljenja od strane Ministarstva na pravila o funkcionisanju prenosnog odnosno distributivnog sistema električne energije učinilo složenijim proces donošenja navedenih akata.

EPCG	U članu 40 Nacrta zakona odredbu "U članu 116 stav 1 tačka 9 alineja 1" brisati	Član 40	Član 116	Ne prihvata se. Ova izmjena je izvršena u skladu sa čl. 56 Nacrta zakona, kojim se uređuje priključenje objekta na prenosni ili distributivni sistem.
ASP	Članom 49 Nacrta zakona kojim se brišu 4 stava, dodatno razmotriti jer je nejasno zašto operator distributivnog sistema ne bi imao zakonski regulisano to pravo, a u cilju zaštite javnog interesa	Član 49	Član 134	Ne prihvata se. Komentar nejasan, jer ostaje nedorečeno kako se može dogoditi situacija u kojoj pravo korisnika, postojećeg objekta ili objekta koji se gradi u skladu sa zakonom, da bude snadbjeven električnom energijom može biti u koliziji sa javnim interesom obzirom da su i djelatnost prenosa i djelatnost distribucije električne energije djelatnosti od javnog interesa.
Momir Škopelja	U članu 50 Nacrta zakona predvidjeti brisanje člana 135, stav 1	Član 50	Član 135	Ne prihvata se Predložena odredba je usklađena sa Direktivom 2009/72. Brisanje ovog stava dovelo bi do smanjenja nivoa usklađenosti sa navedenim propisom EU.

<p>EPCG</p>	<p>U članu 56 Nacrta zakona, članove 175 i 176 važećeg Zakona, sa aspekta faznosti izrade tehničke dokumentacije za velike energetske objekte (HE, elektrane koje koriste obnovljive izvore energije – solarne elektrane, vjetroelektrane), smatramo da treba predvidjeti da u fazi izrade Idejnog rješenja / Idejnog projekta, Operator prenosnog sistema izdaje samo uslove za priključenje (tehničke uslove), čemu bi prethodila izrada elaborata za priključenje. Svakako, investitor je dužan da za potrebe izrade Glavnog projekta traži saglasnost od operatora prenosnog sistema Član 178 mijenja se i glasi: „(1) Operator prenosnog ili distributivnog sistema dužan je da, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o ispunjenosti ugovornih obaveza podnosioca zahtjeva, cijeni ispunjenost obaveza iz ugovora iz člana 175 stav 2 ovog zakona i ako su ispunjene sve obaveze, sa podnosiocem zahtjeva zaključuje ugovor o priključenju na osnovu čega stiče pravo na zaključenje ugovora o snabdijevanju sa izabranim snabdijevačem.</p>	<p>Član 56</p>	<p>Čl. 175, 176 i 178</p>	<p>Ne prihvata se</p> <p>Nacrtom zakona propisuje se novi postupak za priključenje kojim se iz ovog postupka isključuje izdavanje rješenja o saglasnosti za priključenje, a podnosilac zahtjeva i operator sistema zaključuju ugovor o izgradnji insfrastrukture za priključenje i priključenju. Nakon ocjene operatora sistema da je podnosilac zahtjeva ispunio uslove iz ovog ugovora, operator obavještava podnosioca zahtjeva da može zaključiti ugovor o snabdijevanju sa izabranim snabdijevačem i druge ugovore u skladu sa ovim zakonom. Operator sistema je dužan da u roku od sedam dana od dana prijavljivanja ugovora o snabdijevanju priključi objekat krajnjeg kupca na prenosni ili distributivni sistem.</p>
--------------------	---	----------------	---------------------------	--

<p>Momir Škopelja</p> <p>ASP</p> <p>EPCG</p>	<p>Čl. 56 i 58 Nacrta zakona brisati</p> <p>Član 57 Nacrta zakona brisati</p> <p>Član 57 Nacrta zakona je predložen da se briše, preispitati iz kog razloga se operatorima prenosnog i distributivnog sistema ostavlja da raspolažu sredstvima i u druge svrhe a ne u razvoj sistema</p> <p>Čl. 58 Nacrta zakona, čl. 184 i 185 odredbe koje se mijenjaju, treba da budu izuzetak i potrebno ih je izmijeniti</p> <p>U članu 58 Nacrta zakona stav 1 mijenja se i glasi: „(1) Snabdjevač i krajnji kupac energije mogu da zaključe ugovor o snabdijevanju električnom energijom ili gasom nakon dostavljanja zahtjeva kupca uz koji prilaže zaključen Ugovor o priključenju sa nadležnim operatorom prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa.” Stav 4 briše se.</p>	<p>Čl. 56 i 58</p> <p>Član 57</p> <p>Član 58</p>	<p>Čl 175-180 i 182 - 185 Član 181</p> <p>Član 184 i 185</p>	<p>Dosadašnjim zakonskim rješenjem bilo je propisano da operator sistema izdaje saglasnost za priključenje podnosiocu zahtjeva, u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku. Primjena Zakona o upravnom postupku značajno produžava i usložnjava postupak priključenja korisnika na prenosni ili distributivni sistem, a koji je prepoznat kao biznis barijera u Izvještaju Svjetske banke o poslovanju (Doing Business). Predloženim rješenjem uspostavlja se obligacionopravni odnos između korisnika sistema i operatora sistema zaključivanjem ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju.</p>
<p>ASP, ECO-team i URA</p>	<p>Član 63 treba izmijeniti tako da se u članu 205 stav 4 izbriše tačka 4</p>	<p>Član 63</p>	<p>Član 205</p>	<p>Ne prihvata se.</p> <p>Predložena izmjena odnosi se na pitanja koja nijesu predmet izmjena i dopuna ovog Nacrta zakona.</p>

EPCG	Član 67 Nacrta zakona briše se.	Član 67	Član 222	Ne prihvata se. Izmjena člana 222 Zakona o energetici je posljedica usaglašavanja sa odredbama Nacrta zakona koje se odnose na priključenje korisnika na prenosni ili distributivni sistem.
	U članu 77 Nacrta Zakona, u članu 246a stav 2 mijenja se i glasi: “(2) Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana, kupac dokazuje odgovarajućim atestom i jednopolnom šemom instalacije koji kupac dostavlja nadležnom mrežnom operatoru na osnovu čega operator sistema sa kupcem zaključuje ugovor o priključenju.” Stav 4 istog člana brisati.	Član 77	Član 246	Ne prihvata se Dodavanje člana 246a u nacrtu zakona je posljedica usaglašavanja sa odredbama Nacrta zakona koje se odnose na priključenje korisnika na prenosni ili distributivni sistem.
Momir Škopelja	Član 77 Nacrta zakona preispitati jer omogućava nelegalnim objektima da se legalno priključe na mrežu	Član 77	Član 246	Ne prihvata se Član 77 nacrta zakona odnosi se na potrošače koji su već priključeni na distributivni sistem bez saglasnosti za priključenje. Dakle, ne odnosi se na nove potrošače koji će se priključivati na način propisan Nacrtom zakona.

EPCG	U članu 78 Nacrta Zakona, u članu 246 stav 6 mijenja se i glasi: „(6) Snabdjevač iz stava 2 ovog člana i krajnji kupac koji na dan stupanja na snagu ovog zakona nema zaključen ugovor o snabdijevanju u pisanoj formi, dužni su da do 1. januara 2024. godine zaključe ugovor o snabdijevanju, u skladu sa ovim zakonom.	Član 78	Član 248	Ne prihvata se. U članu 78 Nacrta zakona utvrđen je primjeren rok za zaključivanje ugovora o snabdijevanju sa krajnjim kupcem.
-------------	--	---------	----------	--